

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYED-
ÉVRE 7 P, FELEÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGÓ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 EILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM.

Debrecen, 1937 január 22 péntek

ÁRA: 10 FILLÉR.

Romániából fegyvereket és hadianyagot akartak szállítani a spanyol vörös csapatoknak

Miért mondott le a román légügyi miniszter

Bukarest, január 21. A képviselőházban vita folyt Caranfil légügyi miniszter lemondásáról. Két ellenzéki képviselő megemlített bizonyos híreszteléseket s nemzetközi sajtóértesüléseket, amelyek szerint a miniszter kénytelen volt lemondani, mert éppen azon volt, hogy spanyol vörösek kiküldöttével megállapodást kös-

sön fegyverek szállítása ügyében.

Tatarescu miniszterelnök kijelentette, hogy egyetlen puskát, egyetlen repülőgépet nem hagyta el Románia területét. Egy baráti állam részéről történt ajánlat, de abban az értelemben, hogy vásárolni akartak Romániától régi hadianyagot.

Az alkudozásokat nyomban megszakították, míhelyt rájöttek, hogy a baráti küldöttség tagjai között volt valaki, aki a kívánt hadianyagnak más rendeltetést szánt.

A miniszterelnök feltűnést keltő nyilatkozatának pénteken még folytatása lesz.

SIR ROBERT GOWER vasárnap Debrecenbe jön

Előadást tart „Anglia és a revíziós mozgalom” címen

Amint ismeretes, az angol képviselőház tagjai közül azok, akik a magyar ügy iránt érdeklődést tanúsítanak, mintegy 280 tagot számláló testületet alkotnak, ennek a testületnek kiváló elnöke Sir Robert Gower angol alsóházi képviselő, a magyar revíziós mozgalom egyik legtekintélyesebb angol barátja. Robert Gower már több ízben járt Magyarországon s igen jól ismeri a magyar viszonyokat, ez alkalommal ismét tanujelét akarja adni magyarbarát érzelmeinek s szombaton délben megérkezik Budapestre.

A budapesti látogatás mellett,

ahol fontos kulturális ügyek megbeszélése végett fog néhány napig tartózkodni, örömmel keresi fel a kiváló angol képviselő a magyar vidéki városokat. Ezért dr. Tankó Béla, a debreceni egyetem rektora meghívta a legmagyarabb városba, Debrecenbe. Udvardy Miklós, a Magyar Revíziós Liga igazgatója tegnap értesítette Tankó Béla professzort, hogy Sir Robert Gower a meghívásnak nagy örömmel tesz eleget s vasárnap délben Debrecenbe érkezik s délután kézséggel tart előadást revíziós kérdésekről. Kísérőben lesz báró Forster Pál meghatalmazott miniszter,

rendkívüli követ és Udvardy Miklós, a Magyar Revíziós Liga igazgatója.

A magyar ügy nagy barátját az állomáson az egyetem, a város, a helyi és vármegyei revíziós szervezetek és társadalmi egyesületek fogadják. Ugy a fogadáson, mint a délutáni előadáson való részvételre felhívjuk Debrecen közönségének figyelmét. Az előadás vasárnap délután fél hat órakor lesz a Déri muzeumban.

Előadásának címe: „Anglia és a revíziós mozgalom”.

Megszűnt a kivételes hatalom — állapította meg a közigazgatási bíróság

A bíróság ítélete szerint a lapindításhoz nem kell engedély és a lapbetiltási, gyülekezési, egyesülési jogra a békebeli szabályok érvényesek

Budapest, január 21. A közigazgatási bíróság nagyjelentőségű ítélete került nyilvánosságra. A háború óta a kivételes intézkedésekről szóló felhatalmazási törvény alapján miniszterelnöki engedéllyel kötötték a hírlapkiadást. Két évvel a háború befejezése után, az 1920. évi 4578. számú kormányrendelet meghosszabbította ezt a háborús kivételes állapotot és továbbra is csak azok indíthattak

lapot, akik erre a miniszterelnöktől engedélyt kaptak.

Dr. Héthelyi László hírlapíró beadványt intézett a székesfeváros polgármesteréhez. Ebben közölte, hogy *Nemzet* című politikai napilapot indít, a törvényben előírt kauciót letétbe helyezte. Kérte bejelentésének tudomásulvételét.

A polgármester az utolsó húz esztendő gyakorlatának megfelelően, meztalagadta a kérés teljesíté-

sét, azzal az indokolással, hogy a 4578—1920. M. E. számú kormányrendelet 6. §-a értelmében új lap csak a miniszterelnök előzetes engedélyével alapítható.

Héthelyi László ekkor a közigazgatási bírósághoz fordult.

Dr. Fogler Béla közigazgatási bíró előadásában a közigazgatási bíróság Bothos-tanácsa tárgyalta az ügyet. A panaszos, valamint a kormány álláspontjának ismerte-

tése után a közigazgatási bíróság zárt tárgyaláson hozta meg ítéletét, amelyet azután Bothos tanácselnök kihirdetett. Az ítélet így hangzik:

— A bíróság helyt ad dr. Héthelyi László panaszának és kimondja, hogy a panaszosnak a *»Nemzet«* című napilap alapítása tárgyában tett bejelentésének tudomásulvétele előzetes miniszterelnöki engedély hiánya miatt nem tagadható meg s ezért a polgármestert új határozatra kötelezi.

Az érdekes ítélet indokolása szerint az 1922. évi XVII. törvényekik megengedte a kormányának, hogy a kivételes hatalom alapján kibocsátott bizonyos rendelkezéseket még életben tartson, de csak azzal a kikötéssel, hogy a törvény életbeléptetésétől (1922. augusztus 11.) számított hat hónapon túl ezek a rendelkezések csak akkor érvényesek, ha a kormány az előbbi törvény életbeléptetésétől számított négy hónapon belül erre vonatkozóan törvényjavaslatot terjeszt a nemzetgyűlés elé.

A kormány 1922. december 6-án be is nyújtott egy törvényjavaslatot, amely új időszakitap alapítását a miniszterelnök engedélyétől kívánta függővé tenni, de ezt a javaslatot a nemzetgyűlés nem tárgyalta, a miniszterelnök pedig 1924. november 28-án visszavonta.

— A bíróság megítélése szerint — folytatja az indokolás — ennél fogva önmagától megszűnt az 1922. évi XVII. törvényekben biztosított kivételes jog, a kormány 1923. február 11-én túl azt nem tarthatta hatályban. A 4578—1920. M. E. sz. rendelet 6. §-a tehát hatályát veszítte és így lapalapításhoz előzetes miniszterelnöki engedély követelése nem jogszerű.

A bíróság ítélete következtében természetesen a visszavont törvényjavaslatnak nemcsak a 12. szakaszában említett lapengedélyezési rendelet veszítette el a javaslat visszavonásának hatályát, hanem érvényüket veszítették a visszavont törvényjavaslatnak a többi szakaszában említett háborús kivételes hatalmi rendeletek is. Ezek közül rendkívül nagyjelentőségű a javaslat 16. szakaszában szabályozott lapbetiltás. A kormányának a magyar törvények szerint soha nem volt lapbetiltási joga, esupán a háborús kivételes rendeletek adták ilyen jogot. Ennek a jognak a megszűnésével ebben a tekintetben is helyreállt a békebeli állapot, semmiféle címen nem lehet többé újlapot betiltani.

Ugyancsak a törvényjavaslat 10. szakasza biztosította a kormányának azt a jogot, hogy a gyülekezési és egyesülési jogot rendeletileg szabályozza. Ez a jog is megszűnt s így a magyar polgárok gyülekezési és egyesülési szabadsága a békebeli korlátok között törőnhet ezután.

LAZAR ANDOR IGAZSÁGÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

Lázár Andor igazságügyminiszter, miután értesült az ítéletről, a hírlapírók előtt a következőket jelentette ki:

— Bírói ítélettel állunk szemben és nekem, mint igazságügyminiszternek kötelességem tisztelni a bírói ítéletet. Nagyon érdekesnek találom a közigazgatási bíróságnak ezt az ítéletét. Ha utána nézek a dolognak, magamhoz kéretem az ítélet szövegét, akkor alakul majd ki álláspontom. Az ítélet érdekessége és fontosságára való tekintettel foglalkoznom kell az ügyvel.

MINISZTERTANÁCS ELÉ KERÜL A KÉRDÉS

A közigazgatási bíróság ítéletével kapcsolatban jól tájékozott helyen a következőket mondták:

— Az ítélet egy konkrét ügygel kapcsolatban szegezi le a közigazgatási bíróság álláspontját. Ezzel az ítélettel illetékes tényezők természetesen foglalkozni fognak.

A miniszterelnökségen már megkezdtek annak az anyagnak az összegyűjtését, amely a kivételes hatalom gyakorlására, lapindításokra, lapbetiltásokra, az egyesülési és ajtellekzési jogra vonatkozik.

Az egész joggyakorlati anyagot összeállítják és már holnap reggel bemutatják Tahy László államtit-

kárnak, illetőleg Darányi Kálmán miniszterelnöknek.

Ugy halljuk egyébként, hogy Lázár Andor igazságügyminiszter a kérdést minden valószínűség szerint pénteken a minisztertanácsban is ismertetni fogja és ezután fogják a kormány álláspontját a nyilvánosság számára megállapítani.

A kormány a régi állásponthoz tartja magát. Információink szerint a közigazgatási bíróságnak a konkrét ügyben hozott határozatával szemben a kormány a több mint 15 éves joggyakorlat alapján áll.

ECKHARDT TIBOR NYILATKOZATA

Az ítéletről Eckhardt Tibor így nyilatkozott:

— Az ítélet igen nagy fontosságúnak tartom és éppen ezért alaposan át fogom tanulmányozni. Az ítélet igazolta az ellenzék álláspontját, mely szerint a háborúnak közel tizenkilenc évvel ezelőtt történt befejezése után ezek a háborús kivételes rendelkezések már nem alkalmazhatók. A háborús kivételes intézkedések sok önkényeskedésre nyújtottak lehetőséget, most ezek a lehetőségek megszűntek. Nyugodtan állíthatom, hogy az ítélet fordulópontot jelent a szabadságjogok kezelése terén.

Összeült a Népszövetség

Napirendre kerül a spanyol kérdés is.

Genf, január 21. A népszövetségi tanácsülés 96. ülészakát rövid zárt ülés után nyitották meg. A tanács mindenekelőtt megállapította napirendjét.

Del Vayo, a valenciai kormány képviselője elvi észrevételeinek megtétele után indítványozta, hogy a madridi külképviseleteknél menedékkjogot élvező állampolgárok ügyét a Spanyolországba küldött népszövetségi orvosszakértő jelentésével együtt tárgyalják. Az indítványról élénk vita indult meg. Végül Delbos francia külügyminiszter indítványára a tanács elhatározta, hogy a népszövetségi egészségügyi bizottság jelentését a menedékkjogi kérdéssel, mint humanitárius kérdéssel együtt tárgyalják. A következő tanácsülés pénteken délután lesz.

A danzigi kérdés minden valószínűség szerint a szombati tanácsülésen kerül megvitatásra, míg az alexandrettei szandzsák kérdését a tanácsülés legvégén tárgyalják.

MEGBESZÉLÉSEK A KULISSZÁK MÖGÖTT

Genf, január 21. Tegnap reggeltől egész délutánig folytak a kulisszamögötti tárgyalások a diplomaták között.

A tárgyalások központjában Eden angol külügyminiszter személye áll, aki reggel érkezett Párisból, ahol hosszabb tárgyalást folytatott Léon Blum francia miniszterelnökkel.

Genfben tegnap határozottan optimista volt a hangulat. Remélik, hogy Eden terve sikerül és a Népszövetség erélyesen állást foglal a spanyol kérdésben és elintézi a francia-török viszályt, amely az alexandrettei szandzsák ügyében

keletkezett. Biznak abban is, hogy sikerült megoldást találni a danzigi kérdésben is.

A spanyol kérdés áll egyébként a megbeszélések tengelyében.

BŐVÜLT AZ OLASZ INTÉZET JANIGRÓ HANGVERSENYÉ- NEK PROGRAMJA

A Magyarországi Olasz Kulturintézet debreceni alosztálya tisztelettel értesíti kedves hallgatóit, hogy Antonio Janigró eszlóművész f. hó 25-én, hétfőn este 8 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó hangversenyének programja a második részben a következő számokkal bővült: 3. Nardini — Salmoni: Adaggio, Pianelli — Villanella, Grazioli: Adaggio. Dall'Abaco: Allegro. 4. Raval: Habanera. Nin: Granadina. Chopin: Nocturno (Op. Postumo). Popper: La Filatrice (Szövelány).

Az intézet igazgatósága kéri az érdekelteket, hogy legkésőbb f. hó 23-án, szombati déli 12 óráig gondoskodjanak jegyeikről az Olasz Kulturintézetben (Hatvan u. 2. I.) A zenekedvelőket kérjük, hogy a hangversenyre a Zenedében biztosítsák helyüket. Mint mindig, a hangverseny teljesen díjtalan az Intézet hallgatói számára — csupán 30 fillér fizetendő kötelező műsormegváltás címen.

A hangverseny iránt városzerte oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy ajánlatos a jegyeket minél előbb beszerezni. A fiatal olasz művész gazdag műsora és kiforrottságában is magával ragadó lendületű művészete a legteljesebb mértékben indokoltá teszi ezt az érdeklődést.

„A DEBRECZEN”
képes meléklete
szencziós

Tegnap megérkezett Budapestre Rino Alessi, aki ma jön Debrecenbe

Budapest, január 21. Csütörtökön megérkezett a magyar fővárosba Rino Alessi, a triesti »Il Piccolo« főszerkesztője, az olasz

sajtóügyi főbizottság tagja. A nagy író pénteken Debrecenbe érkezik, ahol résztvesz »Dr Hirn esete« című darabjának bemutatóján.

Francia típusu repülőgépek zarándokokat szállító hajót bombáztak

Róma, január 21. Mint Ceutából jelentik, csütörtök délelőtt francia típusú repülőgépek az ottani kikötőben bombáztak egy hajót, amely

melkai zarándokokat szállított. A bombázás következtében több ember meghalt és számosan megsebesültek.

Ujabb véres harcok a spanyol frontokon

Rabat, január 21. A sevillai rádióállomás legutóbbi jelentése szerint a spanyol nemzeti csapatok folytatták előnyomulásukat Malaga irányában. A kormánycsapatok igen nagymennyiségű hadianyagot hagytak a csatatéren és halottaik hátrahagyásával vad futásban menekültek.

A sevillai rádióállomás a következő részleteket jelenti a Cerro de Lon Angeles közelében legutóbbi tefolyt ütközetről:

A támadó vörös hadoszlop harcokosik támogatásával igyekezett előnyomulni a város ellen. A nemzeti csapatok egészen hadállásaik közelébe engedték a kormánycsapatokat, de alighogy odaértek, gyilkos gépfegyvertűzet zúdított rájuk és gy a helyzet úgyszólván pillanatok alatt megváltozott. A

kormánycsapatok rendetlen futásban menekültek, miközben igen sok hadianyagot hagytak hátra. A nemzeti csapatok azonnal üldözősükre indultak és három kilométeren keresztül nyomon követték őket. A sikertelen hadművelet után a kormánycsapatok ezen a szakaszon minden haditevékenységet beszüntettek és azóta sem kíséreltek meg előnyomulást.

Madrid, január 21. A védelmi tanács csütörtökön délelőtt kiadott hivatalos jelentése szerint a madridi arevonalon az utóbbi 24 órában nem történt változás. A felkelők légi hadereje csütörtök délelőtt ismét bombázta a fővárost, de a kormánycsapatok vadászrepülőgépeinek közlekedőre abahágyták a bombázást és visszavonultak.

Sorozatos bombamerényletek Lissabonban

Délelőtt a hadügyminisztérium előtt is bomba robbant. — A belügyminiszter szerint kívülről szított merényletről van szó.

Lisszabon, jan. 21. A szerdáról csütörtökre virradó éjszaka több bomba robbant fel Lisszabon különböző részein. Két bomba majdnem egyidőben robbant fel egy előadás alatt, amelyet a Spanyol-házban tartottak.

Bomba robbant a közoktatásügyi minisztérium épületében és a Portugál Rádió Klub leadóhelyiségében is, úgy hogy a rádió adásai is megszakadtak. Végül ugyancsak felrobbant egy bomba Barcenában, a nemzeti rádióleadóállomás antenna-tornyának közelében, de ez a bomba csak kisebb károkat okozott.

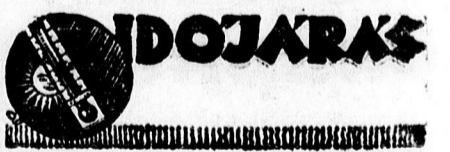
Az éjszakai bombamerényletek mindenütt kisebb-nagyobb károkat okoztak. A spanyol konzulátus helyiségében felrobbant két bomba a teremben tartózkodók közül senkit sem sebesített meg, de súlyos anyagi kárt okozott. Legnagyobb kárt az a bomba tett, amely a közoktatásügyi minisztériumban robbant. A Portugál Rádió Klubban elhelyezett bomba szétrombolta a villamosberendezéseket, úgyhogy a rádióelőadások előreláthatólag néhány napig szünetelni fognak. Emberéletben itt sem esett kár.

A spanyol nemzeti kormány konzulátusának épületében egymásután két bomba robbant fel és a falakat megrongálta.

Lisszabon, jan. 21. A hadügyminisztérium épülete előtt déltájban bomba robbant. A robbanásnak nincs halálos áldozata, de az anya-

gi kár jelentékeny.

Lisszabon, jan. 21. Az éjszaka elkövetett terrorista bombamerényletek következtében a lisszaboni rendőrség 13 embert letartóztatott. A belügyminiszter az újságírók tett nyilatkozatában kijelentette, hogy nyilvánvalóan kívülről szított merényletről van szó, ezeknek azonban — mondotta — hamarosan véget fognak vetni. A hadügyminiszter kijelentése szerint Lisszabonban és általában az egész országban teljes a nyugalom.

Hazánkban ma a hőmérséklet tekintetében jelentékeny különbség volt a nyugati és keleti országok között. A dunántúli megyékben erősen az olvadáspont fölé emelkedett a hőmérséklet, sőt Sopronban a plusz 6 fokot is elérte. Keleten napközben sem volt olvadás, sőt Debrecenben —3, Békéscsabán —4 volt a hőmérséklet legmagasabb értéke. Csapadék nem volt.

Jóslás: Gyenge légáramlás, sok helyen köd, erős, az Alföldön —15 fokot meghaladó éjjeli lehűlés, a nappali hőmérséklet főleg nyugaton a mainál jelentékenyen alacsonyabb lesz.

VÁSZONÁRU!
FEHÉRNEMŰ!
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Nógrády Ferenc debreceni bogárnármester belehalt sérüléseibe

A segédje úgy fejbevágta, hogy szétroncsolódott az agyveleje — Az asszony küzdöttem a véreskező segédael férje életéért

Gyász borult a Cegléd uca 10. számú házra, ahol a Nógrády-család lakik. Nagy a sirás, mert a sebészeti klinikán meghalt Nógrády Ferenc bogárnármester, akit 22 éves segédje, Cseh Máttyás ütött le. A szobában két kis gyermek siratja a családfőt, a hatéves Gabika és a hatéves Annuska. Az özvegy nyugtot nem találva jár a lakásban és egyre csak sir. A szorgalmas családfőt mindenki hazavárta a sebészeti klinikáról, hiszen kedden reggel úgy váltak el, hogy három nap múlva hazatér családjához.

Nem tudok belenyugodni, hogy nekem már nincs férjem — mondja az özvegy, — olyan váratlanul jött a csapás. Kedden reggel még kint voltam és beszéltem vele a sebészeti klinikán. Elmondotta, hogy három nap

múlva hazatér, mert az állapota annyira javul. Megkért, hogy szedjek be egy 20 pengős követelést és intézkedjek, hogy az apósom Kovácsmühelye részére három löcsőt készítsenek el sürgősen.

Pájdalmakról nem panaszkodott, csak azt mondogatta, hogy a légzés nehéz neki. Ma ismét beszélni akartam vele, de már nem tudtam, hiába voltam egész nap az ágya mellett, nem tért magához és meghalt anélkül, hogy egy szót is tudtam volna vele már váltani. Azt mondják az orvosok, hogy agyvelőgyulladás okozta a halált s

az ütés, melyet a férjem a fejére kapott, összezúzta a kisagyat, megbénította a működést és azért nem tudott már lélegzeni sem.

rády közölte a detektívvel, hogy Cseh Máttyásnak pisztolya is van. A segéd először letagadta, hogy pisztolya volna, de később beismerte, hogy pisztolyát eladta egy Eötvös utcán lakó inasnak hat pengőért. A házbellek különösen tartották, hogy Cseh Máttyásnak pisztolyvásárlásra telik, hiszen 15 pengőért vette a pisztolyt, mint mondták, de nem tudják, honnan vette rá a pénzt. A fizetése csak 3 pengő volt a lakáson és élelmezésen kívül. A fizetését nem szedte ki, gyűjtötte, hogy ruhát vásárol magának. Téli kabátot is úgy vásárolt, hogy összegyűjtötte a fizetését.

Milyen embernek ismerték Cseh Máttyást?

Jórávaló, dolgos legény volt, — mondja az özvegy — nem volt arra panasz, én nem is értem, hogy rontott úgy rá a férjemre. Nem is veszekedtek, csak néhány szó volt és már zuhant az ütés. A segédnek az apja Derecskén kovács- és kerekgyártómester. A segéd vasárnap moziban volt 5-7-ig és utána sétálgatott, mint tudom, leányokkal. Az apóssommal volt vadászaton és attól kapott pénzt, lehet, azt költötte mozira. Nem tudunk semmi gyanusát arra, hogy készült volna férjem leütésére és csak az alkalmat várta. Most, hogy megtörtént a végzetes baj, mesélik, hogy a szomszédban lakó özvegy Kiss Jánosnének mondotta Cseh Máttyás: — Megtaposom még a gazdám!

Az asszony élet-halál harca sebesült férje védelemében

A fiatal özvegy részletesen elmondotta még azt is, hogyan történt a végeze eserekedés, melyben halálos sérülést szenvedett a férje.

Ugy történt, hogy a műhelyben eltörték a villanylámpát a segédek és a férjem kora reggel javíttatta. Ott volt Cseh Máttyás is, aki négy hónapja van a háznál, itt lakott és itt kosztolt. Békésen beszélgettek, de hét óra tájban igen ingerült lett a fiatal segéd, mert a férjem két értékes kocsialkatrészt keresett. Nem találta sehol, bár jól elvette, nehogy elkallódjon. Férjem követelte, hogy adják elő az alkatrészeket, azoknak nem szabad elveszni. Jön érte egy gazdálkodó, annak a tulajdona.

En nem dolgozok itt tovább — esattant fel ingerülten a segéd, — itt minden eltűnik. — A következő percben letette a szerszámot és arcul ütötte férjemet. Ezt én láttam, ott álltam néhány lépésnyire.

Hogy merészeltél engem megfítni — kiáltotta el magát dühösen a férjem és mellbevágta Cseh Máttyást, aki az ütés után felkapott egy nehéz kerékkötőt és azzal fejbevágta az uramat. Ferenc véresen zuhant le, de a segéd még egyszer fejbevágta az elszédültet. Amikor láttam, hogy a véres eszméletlen embert tovább akarja ütni, rárohantam és már magam sem tudom, hogy adott akkor a jó Isten annyit erőt, de kiszedtem nagynehezen a véres fát a segéd kezéből és férjem elé álltam, nehogy tovább üsse. Cseh Máttyás felemelte kezét, ütni akart, de mégis leengedte kezét és csak azt mondta:

Tessék csak még ideadni! Nem adtam ki kezemből a fát és nem mozdultam el férjem mellől. Cseh Máttyás azután elrohant a

rendőrségre, ahol önként jelentkezett, én pedig a sebészeti klinikára vittem ki férjemet.

BENYÁTS KALAP
elegáns, tartós,
olcsó.

Rejtélyes lopások a Nógrády házban

Ami évek óta nem történt meg, eltűntek tárgyak az udvarról, szerszámok, anyagok, sőt még a lakásból is a szekrényből. Nem tudtak a lopás elkövetőjének nyomára akadni.

A rendőrség megindította a nyomozást, kihallgatásokat tartottak és szemlét a háznál. Kikérdezték alaposan Cseh Máttyást is, aki kijelentette, hogy nem tudja, ki követi el a lopásokat.

A háznál való kutatás idején Nógrády

Gyilkosság a diszlakomán

Ezerötszáz ember jelenlétében végezt az áldozatával a Manhattan Operaház titokzatos gyilkosa.

Newyorkból jelentik: Rejtélyes gyilkosság szörnyű vakrémületbe fullasztotta azt a diszlakomát, amelyet a newyorki Manhattan Operaházban rendeztek, Barney Shapiro, az ismert amerikai műpártoló tiszteletére. A diszteremben összegyűlekezett ezerötszáz főnyi közönség előtt, amely az

amerikai társadalmi politika, gazdasági és művészeti élet legnevesebb képviselőiből állott, egy magasrangú rendezést éppen nekifogott az ünnepi beszédnek, amikor a szomszédos kisebbik teremben óriási riadalom támadt. Egy homályban álló asztal alatt holttestet fedeztek fel. Gyilkosság történt, amelynek áldozata a diszlakomán egyik meghívott vendége: Cicero, a Garment Motor Transport Cie igazgatója. Leírhatatlan zűrzavar támadt. Az estélyiruhás nők sorra elájultak. Két rendőrtiszt, — aki jelen volt — elálta a kijáratot, hogy senki ne távozhasson. Az ezerötszáz társadalmi kiválóság 10 óra hosszat nem távozhatott az épületből. Végül ötven ember kérték fel a rendőrségre. Egyelőre azonban nem tudják, hogy ki a gyilkos.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. sz., 1. em. Linoleum udvar.

Hungaria filmszínház

Előadások: 4, 6, 8 órakor!
Vidám, ötletes, szellemes és végig kacagató az
„ALLOTRIA“
WILLY FORST legújabb remeke. SIENSSEN MEGNÉZNI!
Előadások: 4, 6, 8 órakor.

Az Apollóban

Ma először: az izgalmas filmek koronája: a
„Fekete légión“
a „Texasí Lovasok“ harca a ban litákkal és rézbőrű indiánokkal!
Új előadás kezdések má 6: 4, 6, 8 órakor.

A debreceni presbiterium szombaton foglalkozik az Arpád téri lelkészi állás betöltésének ügyével

Ekkor határoz a presbiterium abban a tekintetben, hogy a meghívás iránt kíván-e intézkedést tenni.

A debreceni református egyház presbiteriuma szombaton délután gyűlést tart, melynek legfontosabb tárgya az Arpád téri megüresedett lelkészi állás betöltése iránti intézkedés. A gyűlés tárgysorozatának 7. és 8. pontja szól erről a következőkben:

A megüresedett Arpád téri egyházközségi lelképásztori állással kapcsolatban az egyh. II. t. c. 29. §-ában felorolt előkészítő intézkedések 1937 január 15-ikén megtörténtek. Beérjesztetik a jegyzőkönyvet.

A presbiteriumnak határoznia kell a tekintetben, hogy meghívás iránt kíván-e intézkedést tenni? Az előkészítő bizottság javaslata.

Az Arpád téri lelkészi állás betöltése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a ref. társadalom körében. Debrecenben ez az első választás, amely már az új egyházi törvény alapján történik meg. A választásról érdekes ismertető cikket közöl dr. Erdős József kollégiumi ügyész a „Vasárnap” legutóbbi számában. A nézetek tisztázása céljából érdekesnek tartjuk ezt a cikket közölni az alábbiakban:

Az Arpád téri egyházközség lelképásztori állása megüresedett, be kell tehát tölteni. A fényes, nagyműlt debreceni egyházközség több egyházközségre tagozódván, most nyílik meg az első alkalom arra, hogy nem az egész gyülekezet, hanem az Arpád téri egyházközség szavazattal bíró tagjai döntsék el: ki méltó arra, hogy nemcsak ennek az egyházközségnek, hanem a debreceni egész gyülekezetnek lelki pásztorja lehessen. Egyházi törvényünk a lelképásztori állás betöltésének két módját ismeri, ú. m. a meghívást és a választást. A meghívást kezdeményezheti a presbiterium, de teheti azt a jogosult választók többsége is, mindkét esetben azonban az egyházközség szavazati joggal bíró tagjai közül száz egyháztag kívánhatja a szavazást arra, hogy legyen-e tényleg meghívás, vagy pedig választással töltesse be a lelképásztori állást. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy akármilyen kívánatos is lehet adott esetben a meghívás, száz egyháztag ennek a sikerét kockáztathatja.

Ma nem kedvező a helyzet a szabadvélemények nyilvánítására, ilyenféle áramlat van a közéletben. Sokan vannak tehát, akik úgy vélik, hogy az egyházi életben is minél simábban történjenek az ügyek elintézési, ami pedig elsősorban vonatkozik a lelképásztori állás betöltésére. Fel szokták említeni a meghívás híveit, hogy ez a mód megnyugtatóbb, mert a választással járó hátrányok elesnek és nincs megzavarva a gyülekezet békéje. Ez a külsőleges megnyilvánulás. Azonban a meghívás útján történő betöltések mögött — az egyházi törvény hézagos intézkedései miatt is — sokszor nem nyilvánulhat meg a gyülekezet egyetemének az igazi akaratja. Márpedig az a fontos, hogy a lelképásztori állás betöltése a gyülekezet óhaja és akaratja szerint történjék, mindeu utólagos keserű íz nélkül — közmegegyezésre.

Egyházi törvényünk a „papválasztás” korlátok közé szorítja.

Igyekszik olyan biztosítékokról gondoskodni, amelyek lehetővé teszik, hogy a választás nem szabadjárja indul, hanem a jelölt bizottság által kijelölt érdemessége szerint jönnek figyelembe. Akiknek tehát aggályai vannak egy papválasztással szemben, azok legyenek megnyugodva, hogy ma már a régi papválasztások ideje leűnt, mert a törvény rendelkezéseinek fogva nem akárcikire, hanem csak a kijelölt pályázók valamelyikére lehet szavazni. A kijelölés ugyan a bizottságnak tág teret enged, de mégis figyelembe kell vennie a pályázók érdemességét, így

Hatáskör és jogalap nélkül tárgyaltak az ohati munkásperekben — derült ki az iratokból, melyeket egy sajtóper során ismertettek

A debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor, a törvényszék elnöke esütörtökön délelőtt tárgyalta azt a sajtóper, melyet rágalmozás miatt dr. Bodnár József tb. tanácsnok indított Maizner János ellen a „Tiszántúl” című lapban megjelent cikke miatt.

Maizner János a cikkben foglalkozott azokkal a kihallgatásokkal, melyeket dr. Bodnár József mint az elsőfokú közigazgatási hatóság megbízottja tartott az ismeretes munkásperekben az ohati bérleten és Egyeken a községközségben.

A cikk trója dr. Bodnár József-ről azt írta, hogy „vérszótörvény-székelt” tartott.

A debreceni törvényszék a múlt év szeptember 15-én már tartott egy tárgyalást ebben a sajtóperben, de akkor nem tudtak ítéletet hozni, mert iratok beszerzésének elrendelésével a tárgyalást elnapolták. A most megtartott tárgyaláson sem került sor ítéletre, mert néhány tanu megkérdésének elrendelésével ismét elnapolták.

A tárgyalás megnyitása után a vádlott kijelentette, hogy

nem bűnös, mert közérdekből írta a cikket és bizonyítani kívánja, hogy hatáskör és jogalap nélkül hoztak ítéletet a munkásperekben, melyek a répadós és tengeri munkások nevében folytak.

Dr. Bodnár József tb. tanácsnok az elnök kérdésére kijelenti, hogy ő az eljárása miatt nem volt és nincs fejelem alatt.

Kiküldték Egyekre, hogy ott tartson tárgyalásokat a munkásperekben. Nem az ő hibája, hogy több napig tartottak a tárgyalások. A Vásáry testvéreket lelki kényszer alatt nem tartotta, hanem ellenkezőleg, ők fenyegették. A perhez panaszosokat nem gyűjtött és a tárgyalás során az elnapolások nem az ő hibájának tudhatók be.

Vásáry József mint tanu elmondotta a bíróság előtt, hogy részes tengeri munkások és répadósok részéről érkeztek panaszok és azok

az elméleti és gyakorlati képességet igazoló tényeket, amelyeknek gondos és lelkiismeretes mérlegelése mellett, megnyugtatóbban juthat kifejezésre a választók szándéka, mint egy ajánlott jelölt mellett.

A zsinat-presbiteri egyházalkotmányi rendszerünk alapelve, hogy mindenekben az egyháztagnak akaratára jusson döntő kifejezésre. Eppen azért a lelképásztor megválasztását, ha nincs egy személy iránt megnyilvánuló osztatlan bizalom, ami egy nagyszámú gyülekezetben érthető, sőt természetes is — bátran bizhatjuk az egyháztagnak szavazása alá. A választás egyúttal lehetővé teszi, hogy érdemes lelképásztorok felett seregszemlét tartasson a gyülekezet és a legmegfelelőbbet tisztelje meg bizalmával. Akik hivatva vannak irányítani, valamint szavazatukkal a választást eldönteni, mindazokat töltsék be az Ur az igazság hatalmával, hogy megtalálhassák azt a lelképásztort, aki leghívebben szolgálhatja Őt, az egy igaz örök Istent!

ellenes és azért is, mert az ügyek nem tartoztak a városi közigazgatási hatóság elé, hanem rendes bíróság elé.

A megismételt tiltakozás dacára sem adott határozatot dr. Bodnár, hanem tovább tárgyal és csak végül hirdette ki a kifogásokra vonatkozó határozatát. Az ügyvéd szerint

teljesen felesleges volt a nagy költséget jelentő helyszíni tárgyalás, amelyre autóval érkeztek Debrecenből naponta és mentek vissza este a városba.

Dr. Bársony Menyhért ügyvéd arról beszélt vallomásaiban, hogy eskély értékű perekhez képest ő szokatlannak találta a nagy hivatali apparátust.

Tóth Béla egykori lakos vallomása szerint ő úgy hallotta, hogy az embereket irányították Vásáryék ellenes cselekvésre, panasztevésre. Toboroztak tanukat, panaszosokat.

Grigor József munkást vezér Géguss, az egykori löjgözy magához hívatta és mondta neki, hogy tegyen panaszt a Vásáryak ellen, de az nem tett.

Grigor József tanu a szembesítés során beismeri, hogy az egykori löjgözy tényleg kérdezte, hogy van-e panasz a Vásáryak ellen, de nem készítette, hogy tegyen panaszt.

Balogh Sándor arról beszélt, hogy járták az emberek a környéket, hogy toborozzanak a Vásáryak ellen panaszosokat.

Szegedi Ignác és Herbák Ferenc munkásoknál debreceni emberek jártak és egy borkabátos 50 pengőt ígért Szegedinek, ha panaszt tesz Vásáryak ellen. Hallotta, hogy az egykori kisbíró hívogatta fel az embereket, hogy tegyenek panaszt.

A tanukihallgatások befejezése után az iratokat ismertették közöl két órán át.

Kiderült az iratokból, hogy a két alsó fokozat a bérlet ellen marasztaló ítéletet megsemmisítette a miniszterium, kimondta, hogy hatásköri túllépés történt és nem illetékes tárgyalni az ügyekben a városi közigazgatási hatóság.

Dr. Hegymegi Kiss Pál védő kérte az elnököt, hogy az alapeljárás során tett kifogásokat ismeresse, mert ott vannak felsorolva a törvénysértések, melyeket dr. Bodnár József elkövetett. A miniszterium nem foglalkozott részletesen ezekkel a törvénysértésekkel, szabálytalanságokkal, mert a főkérdésben a hatásköri túllépés megállapításával már megsemmisítette az egész ítéletet.

Az elnök által ismertettelt iratokban hangsúlyozzák, hogy

panaszos nélkül, elkészített panasz alapján is tárgyaltak, felesleges nagy költséget okoztak a kiszállásokkal, melyekre vonatkozóan is mehettek volna, nem kellett volna autót igénybe venni naponta kétszer. Több hivatali személyt állítottak be, mint az ügy megkívánt. Dr. Bodnár József hatáskör és jogalap nélkül vezette a tárgyalásokat és ítélkezett a munkásperekben.

Dr. Hegymegi Kiss Pál kérte Herbák és Szegedi kihallgatását, de a bíróság elutasította és csupán Vásáry Miklóst, Sieger Józsefet és Barna Lászlót kérdezik ki, akik nem jelentek meg a csütörtöki tárgyaláson.

Az elnök délben félkét órakor a tárgyalást elnapolta.

nak alapján tartották meg a helyszíni tárgyalást az egykori községközségben. Az ügyvédjük

hatásköri kifogást emelt és utalt arra, hogy nem lehet idegen törvényhatóság területén tárgyalni a debreceni földön történeteket, de dr. Bodnár József, aki vezette a kihallgatásokat, kijelentette, hogy őt az nem érdekli, megtartja a tárgyalást. A miniszterium azonban mint végső fórum meg is állapította, hogy hatásköri túllépés történt a perekben a városi hatóság részéről.

Elmondotta tanuvallomásában Vásáry József, hogy elfogultságot tapasztalt, mert auton mentek tanukért, dr. Bodnár állandóan telefonált Debrecenbe, naponta tízszer is. Vallomását azzal fejezte be a tanu, hogy bántotta őt nagyon az a mód, ahogy az ügyet kezelték.

Dr. Jankó András, a sértett képviselője: A cikket nem Maizner írta! A lefoglalt kézírás nem az övé!

Az elnök felmutatta a kéziratot, melynek frását nem ismeri a tanu. Maizner kijelenti, hogy a cikk az ő kézírása.

Vásáry Gábor, a következő tanu, azt mondja: Több panasz volt dr. Bodnár ellen az eljárás során, aki igen fölényesen kezelt bennünket. Nem volt pártatlan, mert úgy hallottam, hogy auton hozott tanut. A kihallgatás során,

ha reánk nézve kedvezőtlen vallomás volt, azt jegyzőkönyvbe vették azonnal, de ha nem terhelő volt a vallomás, hát eltűntek, kérdezték, míg beírták a vallomást.

Dr. Grünberger Jakab ügyvéd, aki a Fényes iroda részéről volt a bérlet képviselőjében jelen a helyszíni tárgyalásokon, elmondotta a bíróság előtt, hogy

felhívta dr. Bodnár figyelmét arra, hogy törvény szerint nem lehet idegen törvényhatóság területén, Egyeken tárgyalni debreceni ügyet. Tiltakozott

Néhány érdekes számadat a városi elsőfoku közigazgatási hatóság egy hónapi ügyforgalmáról

A hatósághoz december hónap folyamán 10155 ügydarab érkezett. Községi kötelekbe 13 egyén vételt fel, míg kilátásba helyezte a város a felvételt 2 külföldi honosnak. Allampolgársági c. küt tett a múlt hónapban 2 visszahonosított egyén.

Az iparügyi osztályhoz december hó folyamán 70 darab iparjogositvány iránti kérelem érkezett, melyek szakmák szerint a következőképpen oszlanak meg: szatós 6, baromfi, gyümölcs keresk. 3, savanyított káposzta keresk. 2, hűsítő italok és gyümölcs keresk. 2, lekvár, gyümölcs, főzelék keresk. 1, mindennemű ingóság keresk. 1, fűszer és esemege keresk. 1, kötött és rövidáru keresk. 2, tűzifa, szén, takarmány keresk. 1, kávé, rizs, tea, cukor keresk. 1, benzin és motorkő keresk. 1, autószerelő 1, férfi szabó 2, női szabó 3, borbély és fodrász 5, eszmadia 1, asztalos 2, kárpitos 1, kesztyű és sérvkötőkészítő 1, kővezől, lakatos 1, cipész 1, bádogos 1, ószeres 3, korcsma 2, kőműves 1, sütő 1, géperejű bérkoesi 1, villanyszerelő 1, kőfaragó 1, művirágkészítő 1, kozmetikai szerek előállítására 1, gombkészítő 1, vállfakészítő 1, fehérnemű készítő 1, kifőzés 4, virágserép és dísz tárgykészítő 1, fuvaros 2, tervezés, földmérés 1, manikűr 2, cipőkrem készítés 1, garageirozás 1.

Ipari munkakönyv ki- és bejelentés 80 esetben eszközöltetett. — Munkakönyv 19 darab adatott ki. Tanoncszerződés kötöttetett 8 esetben.

Uccán járva-keelve való árusításra 5, háziipari engedély 1, jogelismérés díj fizetés mellett letelepvedő való árusítási engedély 42 esetben adaott ki, míg házalási engedély hatálya 1 esetben hosszabítottatott meg.

A rendőri büntető bírósághoz az elmúlt hó folyamán 3283 kihágási és 387 közigazgatási ügydarab érkezett.

Uj kihágási feljelentés 732 esetben tetetett, melyek megoszlása a következő: állategészségügyi 16, iparrendőri 24, ipariskolai 81, közoktatásügyi 312, mezőrendőri 17, mértékrendőri 3, útrendőri 192, építésrendőri 5, ipari (kontár) 9, közegészségügyi 9, mezőgazd. term. ham. 19, munkásvédelmi 8, piac és vásárrendőri 32, üzleti záróra 5.

A kihágási bíró az elmúlt hó folyamán 159 ítéletet hoztak, büntetőparancs 478 adatott ki, végrehajtás elrendeltetett 484, felebbezés felterjesztetett 56, felmentő ítélet megszüntető végzés 185 esetben hozatott. Kihágás miatt feljelentette 630 férfi és 102 nő.

Kötelező hatósági fertőtlenítés 58, betegszállítás összesen 25 esetben történt.

Az elmúlt hó folyamán a köztemetőben 189 temetés történt. Exhumálásra és a Köztemetőbe történő átszállításra 24 halottra adatott ki engedély.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság keretében működő kézbesítő iroda ügyforgalma az elmúlt hónap folyamán a következő volt: Debrecen sz. kir. város hivatalos ügyei 31.320, kir. bírósági és ügyészi ügyek 8125, ipari és kihágási ügyek 4830, helybeli áll. és egyéb ügyek 5.345, vidéki áll. és egyéb ügyek 2830, m. kir. postahivatali küldemények 235, hirdetések 370, a postahivatal által kézbesített végezt kiadva ajánlott és közönséges levél 1795 darab, összesen

— Öregemberek betegségeinél és neurasténások bajainál, kiváltképpen azok renyhe bélműködésével és megzavart emésztéssel állanak összefüggésben, akkor reggelenként egy—egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz sokszor igazi jótétemény.

54.850 darab.

A város bel- és külterületén 2 mozi-, 1 szoba-, 1 konyhatűz és 1 műszaki mentés volt, ahol sérülés nem történt.

Férfiszövetet csak Benyátstól

Ravasz szélhámosnőt fogott el a debreceni rendőrség

Levéllel elcsalta az embereket lakásukról s az üresen maradt lakást kifosztotta.

A debreceni rendőrség erélyes nyomozás után a tegnapi nap folyamán ravasz szélhámosnőt kerített kézre.

Sárosy Ferencné született Erdős Margit foglalkozás nélküli nő az elmúlt hetekben

több helyre beállított hamis levelekkel, melyben a címzettnek munkaalkalmat ígérték s elhívták otthonról ezzel kapcsolatban. A hiszékeny emberek ugyszólván minden esetben hittek a levélnek s elmentek lakásukról. Sárosy Ferencné kivárta az alkalmat s az üresen maradt lakásba behatolva, különböző tárgyakat lopott.

Ilyen módon, hasonló trükkel jelentkezett Fási Mihály Barna ucca 4. szám alatt levő lakásán. Irógéppel írt levelet kézbesített neki, melyet — mint mondotta — a színházról küldtek címzettnek. A levélben, mely alá Horváth Árpád szinigazgató neve volt hamisítva, felszólították Fási Mihályt, hogy

a színháznál alkalmazni tudják kortinához az állásra s ebben az ügyben a levél vétele után nyomban jelentkezzen a színházi irodában.

Fási Mihály hitelt adott a levélnek s nyomban távozott otthonról. Utközben bement az Ullmann-cégghez s az új állás reményében felmondta ott levő kisebb alkalmazását. Távollétében Sárosy Ferencné behatolt lakására s onnan egész tömeg férfi és női ruhát és egy karkötőt órárt elvitt.

Azonos körülmények között csapta be Bereczki Sándorné Pesti ucca 17. szám alatti lakost. Beállított hozzá azzal, hogy a színháznál hallottak róla, milyen jól mos Bereczkiné és különféle mosás-munkával akarnák megbizni. Azért menjen sürgősen a színházba. Egyben felajánlotta, hogy Bereczkiné távollétében szívesen vigyáz a lakásra.

Mikor Bereczkiné hazakerült,

megdöbbenve látta, hogy látogatójának már csak hűlt helye van, ellenben eltűnt vele együtt egy fekete selyem ruhája.

Ezenkívül több kísérletet tett még Sárosiné hasonló machinációkkal. A rendőrség a feljelentések alapján széleskörű nyomozást indított

Sárosy Ferencné kézrekerítésére. A szélhámosnőt nehéz volt elfogni, mert az utóbbi időben állandóan változtatta lakását s mindenütt csak egy napig volt. Végül is Késes ucca 12. szám alatt, ahol pár héttel ezelőtt megszállt, fogták el. Ugyanis Sárosyné annak idején otthagytott néhány ruhadarabot s most ezért visszament. Időközben a detektívek értesítették a lakástulajdonost volt lakójának üzelméről s mikor megjelent, átadták a rendőrnek.

A ravasz szélhámosnőt a kihallgatások befejezése után átkísérik az ügyészségre.

Holnap lesz a husiparos bál, amelyen Bornemisza Géza iparügyi miniszter is megjelenik

Szombaton, e hó 23-án este 9 órai kezdettel rendezik meg a husiparosok nagyszabású báli mulatságukat az Arany Bika dísztermében. A bál iránt igen nagy az érdeklődés, annyival is inkább, mert az ezt megelőző husiparos bál 10 évvel ezelőtt, 1927 február hó 6-án volt. A közönség igen kedvesen emlékszik még vissza erre a fényes mulatságra, ahol a husiparosok kívül a város gazda- és iparostársadalmának színe-java megjelent. Értesülésünk szerint ez a bál még sokkal sikerültebbnek ígérkezik. A fővárosból máris sok politikai és közéleti előkelőség jelentette be érkezését, élükön dr. Bornemisza Géza kereskedelem- és iparügyi miniszterrel, leutazik

Koch Gyula, a fővárosi husiparosok elnöke több előkelő fővárosi husiparos társaságában.

A bál rendezőbizottsága mindent elkövet, hogy az illusztris vendégeket méltó fogadtatásban részesítse és szórakoztatásukról megfelelően gondoskodik. A bálterem erre az alkalomra impozánsan fel lesz díszítve. A nagy érdeklődésre tekintettel különösen a páholyjegyekről ajánlatos előre gondoskodni. (Bóde Gyula üzletében előre válthatók.) Nagy páholy hatszemélyes 20 pengő, négyszemélyes kispáholy 15 pengő, személyjegy 3 pengő, táncosjegy 2 pengő. Hölgyeknek külön öltöző és hölgyfodrász áll rendelkezésére.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt a vízvezetékre felakasztotta magát egy idős ember

Öngyilkosság a Werbőczy uccán.

Tragikus módon vetett véget életének tegnap a reggeli órákban Arvay József 63 éves napszámos, Werbőczy ucca 8. szám alatti lakos.

Az idős férfit pár évvel ezelőtt szélütés érte, melynek következtében megbénult. Arvay Józsefet nagyon elkeserítette betegsége, azonban bizott benne, hogy idővel jobbra fordul állapota. Azonban, ahogy telt az idő és betegsége nem javult, elkeseredett terv érelődött meg benne.

Többször emlegette környezetének, hogy most már látja, hogy rajta nem segít semmi és nem akar betegben élni. Senki sem gondolta azonban, hogy az elkeseredett ember öngyilkosságra gondol. Gondviselője, egy idősebb nő,

tegnap Hajduszoboszlóra utazott s

Arvay József egyedül maradt. Ezt az időt használta ki a kétségbeesett férfi tervének végrehajtására. A pincelakásban, ahol laktak, a vízvezeték csövére felakasztotta magát.

A délelőtti folyamán megérkező gondviselőnője talált rá.

Nyomban segítségért kiáltott s levágták az idős férfit a kötéltől. Orvost hívtak, aki azonban már csak a beállott halált konstatálhatta.

Az öngyilkossági jelentést tetek a rendőrségen, ahonnan dr. Szabó Gyula rendőrkapitány, a sérülési osztály vezetője szállt ki helyszíni szemlére. Megállapítást nyert, hogy bűncselekmény esete nem forog fenn.

Ismét van

Szent Anna puztai teavaj.

Egyéb csemegeáruk vásárlásánál kérje

Eszterházyánál, Piac u. 30

A DEGENFELD-HÁZ TÖRTÉNETE

Írta: Dr. ZOLTAI LAJOS.

Terentius római költő közönségesen ösmert mondása: »habent fata sua libelli«, — »a könyveknek megvan a maguk sorsa«, sok más egyébre, minden emberi alkotásra alkalmazható, családokra, népekre, falvakra, városokra, országokra, sőt a községek egyes telkeire, tehát Debrecen házasa telkeire is. Itt van kéznél példának a téglási gróf Degenfeld Schomburg Pál piactjai 33. számú, hivatalosan közel negyed millió pengőre becsült nagy emeletes háza, amely tulajdonosa néhány héttel ezelőtt valóban nagy ur gesztussal és gusztussal (közmozdulattal és kedvvel) egy klinikai volt ápolónőnek ajándékozott hálából súlyos betegsége alatt tanúsított odaadó szerencsés gondozásért.

IDŰNKÉNT NEMES EMBERI FELBUZDULÁSOK DÖNTÖT- TEK SORSÁRÓL

Ennek a debreceni polgári teleknek — ahogy a reá vonatkozó régi feljegyzésekből látszik, — az a sorsa, hogy időnként nemes emberi felbuzdulások is határozzanak további rendeltetése és birtoklása felől. Egyszer »Isten Ő Felsege szent tiszteletének előmozdítására, úgy mint a Kistemplomnak megújítására vagy építésére« hagyományozta egy szegényorsból, italtalkori sőre pástorságból maga erejével és jó Isten segítségével felemelkedett, meggazdagodott tőzsér, só és vaskereskedő. Mäskor előkelő származású tulajdonosa, egy mindvégig pártában maradt úrnő a házában lévő oszlopos dísztermet a Debrecenbe menekült országgyűlés főrendiháza ülései számára engedte át; vendégszeretete szállást adott ugyanakkor a főrendiház elnökének és vértanuságot szenvedett Perényi Zsigmond báronak.

EGY CSALÁD HÁROM NEMZEDEKIG SEM TARTJA BIRTOKÁBAN

Sorsa e teleknek az is, hogy hosszú ideig nem marad meg ugyanazon család birtokában, három nemzedéken keresztül sem marad meg. Tulajdonosait 370 esztendőre visszamenőleg kutattam fel én. És úgy találtam, hogy egyedül a legregibbről ösmert Bakóczyak és a legutolsók, a Degenfeld grófok tudták legtovább megtartani a kertekben. De nem volt hosszabb ez az idő sem 70—75 esztendőnél, vagyis nem érte el három nemzedék életének általában 90 avagy 100 esztendőre számított tartamát.

1565-BEN RABOLTAK E HÁZBAN

Ez a Piac—Német (Ferenc József és Széchenyi) utcák szejelétén lévő 458 négyszögöl területű polgári telek az észak felől szomszédos ház örökségi ügyében keletkezett 1565. évi osztályos egyezség szerint a ma is virágzó Bakóczy családé. E család tagja volt Bakóczy István, a város 1557. évi főbírója, egyike azon világi előjáróinknak, akiknek idejében, Debrecen nagy telki válságának évtizedeiben megszilárdult nálunk a helyi irányú reformáció. Másik ismert tagja e régi civis famillának a XVI. század második felében Ns. Bakóczy Mihály, tulajdonosa e nevezetes háznak. Sokad magával tanuskodott Báthori Miklós országbíró előtt a Székely Antal és nyíri paj-

kos gurbancsai által számos debreceni kereskedő kárára 1565-ben elkövetett rablás és fosztogatás miatt elrendelt vizsgálatnál. A legérzékenyebb kárt vallott baracska Szabó Máté török áruval megrakott, kifosztott egyik boltja éppen a Bakóczy Mihály házában volt. A rablás idejében pedig Bakóczy Szabó Mátéval együtt a tiszavarsányi vásáron járt.

Háza 1599-ben árvái nevén áll. Ugyanczen évből vagy vérség, vagy valamely követelés jogánálhai Ötvös András fia Ferenc és István, Bakóczy Mihály özvegyét Katalin asszonyt és fiát Jánost bíróilag tiltják el attól, hogy a Bakóczy-házban lévő részeit elidegenítsék és tiltanak mindenkit ezek megvételétől is.

KÉZRŐL-KÉZRE VANDOROLT TULAJDONJOG

A következő század elején csakugyan több felé bírják. Mert 1630-ban Bakóczy Dorottya ez ősi házból csak a reá eső részt cseréli el Gyengyesi János esapóútcái házáért; Gyengyesi felülfizet még 31 birodalmi tallért. 1638-ban — úgy látszik már megint egy tulajdonosa van a romladozó állapotba jutott egész háznak: Mezey István, akire örökség útján szállott. De még ebben az évben eladta 800 magyar forintért és egy darab aranyért Bornemiszta János szenátornak, aki 1641. és 1643-ban főbírótságot is viselt. Kameával ékesített nehéz arany pecsétyürüjét véletlenül megtaláltam a Dobozy temető elhordott nagy dombjában. A házat utána leánya Katalin és veje borosjenei Kozma Ferenc szenátor örökölte. Ezekből pedig gyermekeik: Kozma János és Erzsébet Kölgyesy Balázs nánási prédikátor neje. A Kozma testvérek Piac utcában, Német utca torkolatában, északról Balla Lukács, délről a Kistemplom, nyugatról Uj utcára menő sikátor közt fekvő és a Kósa családnál, Dobozy István főbíró örököseinél, valamint a városnál elzalogosított atyai házukat 1630-ban örökösön eladták Ötvös alias Szegedi Sámuelnek és feleségének 1825 frtért, meg egy nadrágnak való angliai posztóért. Az említett zálogbavetés miatt már 1662-től fogva hosszú per folyt egyfelől a Kozma örökösök, másfelől özv. Kósa Miklósné Balásházy Dorottya és ennek leánya Szabó Istvánné Kósa Szabó Erzsébet közt, akik nemcsak ráültek a zálogra, hanem el is idegenítették annak nyugati részét 30 frtért Lantos Istvánnak.

ELZALOGOSÍTÁS ÉS ELÉRTÉKTELENEDEDÉS

1692-ben megint gazdát cserélt a ház, amely a városra ez időben reászakadt sok és nagy katasztrófa miatt igen elértéktelenedett. Szegedi Sámuelről 700 frton vette meg nagycenki Borbély György. A következő évből 6 is túladott rajta. A vevő Báthori Szabó András és neje Nagy Szűcs Anna, akik 1000 frton adtak a kőházért és boltjaiért.

Báthori Szabó András az a sőrepásztorból felemelkedett, meggazdagodott tőzsér, só- és vaskereskedő, akiről cikkem elején szóltam. Szabó András maga szerezte nagy vagyonának jelentékeny részét, csaknem tízezer frtot, ami akkor igen sok pénz volt, gyermektelen is lévén. 1716-ban kelt

végrendeletében különféle közcélokra, vallási, nevelési, szeretet intézményekre hagyományozta. Legtöbb jutott, 6000 frt. a Kistemplom felépítésére. Ugyane végre testálta szomszédos házának felét boltjaival együtt; másik felét pedig a város közönsége örökölte. Azonban a városi tanács Báthori Szabó András házáat 1600 frtért zálogjoggal visszaengedte 1718-ban az özvegynek, Mészáros Annának. A tanács abba is beleegyezett, hogy a visszabocsátott telken beruházást tehessen, a házat is, amely a szomszédos városrészrel együtt tűzvész martaléka lett, újra felépíthesse.

1720-ban Mészáros Anna is meghalt. Végrendeletében bőkezűen emlékezett meg ő is a Szabó András által istápolat kegyes célokról. A házat első férjétől Körösi Borbély Páltól származott két fia: Pál és János örökölte, akiket Szabó Pálnak és Szabó Jánosnak is neveztek. 1717-ben Bihar megye előtt igazolták nemességüket.

A Német utca torkolatában fekvő telek öröktulajdonjoga sokáig a városé és a ref. egyházé maradt. Ez a két közösség abban az időben formailag és lényegileg is egy volt. A Körösi Borbélyok és utódaik csak mint zálogot bírták és használták, végrendeletek felőle, pereskedtek miatta, egymásközt adták-vették Báthori Szabó András telkét és a rajta levő épületeket. A telekre vonatkozó följegyzések közt itt-ott hézagok, hiányok mutatkoznak, melyek meg-megzavarják a tisztán látást a lezajlott események összefüggése felett.

E feljegyzések, adatok így követhetnek egymásután:

EGY PIACUTCAI CIVIS. VAGYON

1740. A pestisben (1739) meghalt Borbély János javait Mihály és Zsuzsanna nevű árváinak érdekében a városi tanács összeírattja. Özvegye nemes Komáromi Judit Borbély János halála után hammarosan ismét férjhez ment ns. Sasy István vásáruhoz. A leltár szerint a hagyatékhöz tartozó szejelthez köből, azaz téglából épült, zsinde, lyes fedelű, alkalmas jó állapotban. Háta van a fából épült padlásnélküli tapasztott istálló, de a fedelét a marha megette. (Mert bizonyosan valami takarmányféle gazzal volt fedve. Igy építkeztek akkor még a Piac utcában is, a város házával szemben a debreceniek!) A kerítés, a kert és az udvar között, nem különben a kaputól a közíg reparatio nélkül szüklődött, olvassuk a hagyatéki jelentésben. Az utca felől volt két bolt és egy borbélyműhely, amely három más boltból alakítottatott Körösi Borbély Pál számára. A kertben, pincékben, kamarákban semmi jussa nincsen 6 kegyelmének, az özvegynek. A hagyatékhöz tartozott még 35 ember műve szőlő Kőlyon, itthon is nyolcadfél kapakeri szőlő. Különléle arany, ezüst portékán, házbéli ingóságon kívül maradt egy nagy és egy kis viselték székér, hét szekeres, het ménesbeli ló, harminnyolc számos gulyabéli marha, néhány növendék állat, meg ötven cseber hegyi bor. De terhelte a hagyatéket 558 frt. adósság is.

(Folyt. köv.)

„Ha per, hát legyen per“

Különös rágalmozási per a 15. szám alatt lakó tyuktulajdonosnak“ címzett levél miatt.

Két intelligens ember, egy tanár és egy tanító, akik egyébként szomszédok és évek óta rossz viszonyban állanak egymással, filtek a vádoltak padján esütörtökön délelőtt dr. Kerekes Ernő járásbíró előtt.

A feljelentést a tanár tette a tanító ellen, aki viszontvádat emelt a szomszédja viselkedése miatt rágalmozás címén.

A per előzményei a következők: A tanító nagy állatszerető és miní ilyen sok háziállatot, csirkét és kacst tart. Ezek természetesen jármáznak egész nap és bizony a higiénia szabályait nem tartják be. Az állatok ezen viselkedését a tanár nem vette szívesen, hanem egy nap eselődjével a következő címzésű levelet írta szomszédjának:

»A 15. szám alatt lakó tyuktulajdonosnak.«

A levél további részében aztán kioktatja a levél írója, hogy tegyen valamit az állatokkal, mert ő ezt tovább nem tűri. A levélben megemlíti azt is, hogy küld egy kis dinnyehaját, hogy ne éhezzenek az állatok, mert valószínűleg emiatt jármáznak.

A levélre válasz ment még aznap a következő címezzel:

»A 17. szám alatt lakó tyúk által károsult tulajdonosnak.«

Önnök tudni kell, mint természetrajztanárnak, hogy a kacst akkor hápognak, ha enni kaptak, nem pedig, ha éhesek.

Azután ékes szavakkal megköszöni a dinnyehaját és kéri, hogy azt fordítsa saját étkezési céljaira. Vegyes tudomásul Péter, hogy a szomszédja nem akar Pál lenni.

A bíróság az iratok ismertetése után felszólította a feleket, hogy intézzék el az ügyet békésen, de a tanár kijelentette, hogy »szankcióval ellátott büntetést kér«. Mire a tanító is megjegyezte, hogy ugyanolyan büntetést kér szomszédjára mint amilyet ő kap.

A tanító ezután kérte a bíróságot, hogy rendeljen el zárt tárgyalást, amit a bíróság elutasított. A tanár erre azt felelte, hogy »szomorúan tudomásul vettél«.

A bíróság az érdekes rágalmozási perben nem hozott ítéletet, hanem felszólította a feleket, hanem béküljenek ki. Erre határidőt is kaptak, amely e hó 25-én jár le. Ha béke addig nem lesz a felek között, akkor 25-én ítéletet hirdetnek a nem mindernapi rágalmozási perben.

Teadálután a debreceni Kálvinisták Templomegyesületében

Január 25-én, hétfőn délután pontosan fél hat órai kezdettel a kollégium disztermében a Kálvinház javára teadélután rendez a Templomegyesület. A teadélutánon Makláry Károly püspök, mint a Templomegyesület elnöke előadást tart. A háziasszonyi tisztel a következő úrásszonyok voltak szívesek elvállalni: Makláry Károlyné, báró Vay Lászlóné, Konecz Aurélné, dr. Tankó Béláné, Jeney Sándorné, dr. Kun Sándorné, Virágos Lajosné, Péterffy Lászlóné, ref tanítók asztala Nagy Lajosné, és a Templomegyesület asztala Balogh Istvánné.

SZÍNHÁZ

HIRN DOKTOR ESEJE

I. KRITIKA RÉSZLETEKBE

A dráma előadás nélkül, színészek nélkül is tud hatni — tanította valaha a jó Aristoteles. Vajjon dráma-e hát, ami csak azért készül, hogy a sztár halás szerephez jusson? Ami a színész varázslata nélkül összeomlik! Üres, olvashatatlan!

Csak arról a darabról beszélhetünk komolyan, amely számítás nélkül tör elő az íróból, valami ujjongó öröm, valami gyötörő szorongás titokzatos parancsára. Ha van színház, amely elő is tudja adni, annál jobb. Ha nincs, se baj. Az igazi dráma megél a maga lábán.

Tegyünk kísérletet. A színházi bemutatókról rendszeren másnap reggel jelenik meg a beszámoló. Egybezsúfolódik benne minden, egy lélegzetre intézi el a darabot is, az előadást is. Pedig van eset, mikor a darab megérdemli, hogy mint írói alkotással külön foglaljuk meg. Alessi »Hirn doktor« is ilyen. Próbáljuk meg, adjunk róla kritikát részletekben. Így az író szándéka tisztábban feltűnik, s több hely jut majd annak a vizsgálatára is, mi tudott belőle megvalósítani a színház,

II. MAGA A DRÁMA

Alessiről jóformán semmit nem tudok. Néhány témáját ismerem. Az egyik francia, a másik szovjet környezetben játszódik. *Romieu asszony* egy párisi politikus felesége. Férje küzdelmei párbajba sodorják egyetlen fiukat. A fiú elesik. Az asszony kitépi magát a pártéletből s magával viszi az urát is fiuk sirjához. Az élet győz az elveken. Másik drámája az *Ag és gyökér*. Egy orosz grófnő a hőse. A forradalom elszakítja kislától. Hogy hazajusson hozzá, szovjet ügynök lesz maga is. Fia már felnőtt, népbiztos. Anyja elöttoppanása átmenetileg megingatja, elágyítja. A grófnő kezd reménykedni, hogy együtt térhetnek vissza Nyugat-Európába. De a fiú érzi, elszakadt már családja gyökereitől. Még hozzá: asszonya van, akit szeret s akinek épp érkezésben a gyermeke. A világnézetek harcát a francia témában a sír teszi jelentéktelenné, itt meg a bölös dönti el.

Petőfi még boldog hittel dalolta: »Hadd vesszen el az élet, ha a beszélt marad«. A beszélt: az elvűség; az eszmény győzelme a hűs és vér életen. Az emberiség Petőfi korában mámorosodott meg először az elvektől, amelyekhez képest perszemnek tűnt fel egy emberélet. Alessi témái azt mutatják, ezt az író érzi, hogy a dolog nem ilyen egyszerű. Az emberi értelem megpróbál bilincseket rakni az életre. Hiú kísérlet. Megkötözhető-e pápírszalagokkal az óriás? A valóság áttör az elgondoláson. Az elvek megrozsdásodnak, az élet folyton megújul. Minden esecssemő a teremtés újakezdett lapja.

Két témája azt a jogos gyanút kelti, hogy Alessi lázadó. Tiltakozik korunk hősei ellen, akik az Ész tisztelteméltó tébolyával meg akarják bekötözni a fékezhetlent, a feltartóztatlanul áradó életet, amely ellen semmiféle elmélet nem elég biztos gát.

Tiltakozik-e valóban, ahhoz már részletesen ismernünk kell a drámáját. A tartalom sokszor félre-

vezet. Egy mű lényege abban a láthatatlan kisugárzásban van, amelyről nem is lehet számot adni.

Doktor Hirn esete. Két testvér lép elénk: a pap és az orvos. A gyónásról beszélnek. Az orvos is gyónat: lélekelemző, pszichoanalitikus. Már most felvetődik a gondolkodó felelőssége. Egy fiatal pár toppan be az orvoshoz. A férfi afféle sikerhajhász; vállalata húsz ezer embernek ad kenyeret. Az asszony? Utálja férje önzését, erőszakoskodását. Az ész és eszelekedet embere közt vergődő sorsával ő lesz a zabolátlan, kiszámíthatatlan s minden bölösségnél bölösebb, céltudatosabb élet. Az orvos előtt rögtön felbugyborog minden panasza. Még nem lehet tudni, mi ebben az igazság s mi a gyűlölet elmezavara. Mintha Pirandello árnya vetülne a darabra. De ez az árny hamar elsuhan.

Máris Alessi középponti problémájánál vagyunk: kezdődik az élet és az elv diadala. Az idegbajos asszony és az orvos egymásba szeret. A doktor vágya harca a két tudósi hivatásával, orvosi lelkiismeretével. Nem adja meg magát. Az asszonyt gyógyultán hazaküldi az urához. De az élet nem alkuszik. Visszakérgeti hozzá az asszonyt, akit férje tébolydába akar esukatni. Hirn még most is védekezik. Így tör rájuk a férj, — jön az asszonyért. Az lelövi. S tettét a rendőrtiszt előtt az orvos vállalja magára.

Most már felvethető a kérdés: lázadó-e hát Alessi. Kinek ad igazat: az elvek emberének-e vagy az életszomjas asszonynak? Minden igazi alkotás jelkép. S a szimbólumban épp az a szép, hogy sok magyarázatot elbír. Akár maga az élet. A Hirn doktor esete nem a régi értelemben vett tétel-dráma. Nem is lehet az, hiszen épp az ész egyoldalúsága ellen tiltakozik. Alessi nem hisz abban, hogy az életnek csak egy arca van s az az egy arca csak egy nyelven és egy igazságot beszél.

A doktor elméleti világát szétzúzza az élet. Elsodorja a félig elmeháborodott, félig sikerbódult környezet. Gondolkodó volt, hős lesz. Passzív hősiség-e, hogy ő vállalja más bűnéért a vezeklést? De hiszen csakugyan ő a bűnös. Ő sugallja a tettet. Azzal, hogy az asszony lelkét szabaddá teszi. Mindenért ő felelős. Annál inkább, mert nem ezt akarta. Gyógyítani akart, semmi mást. Lemondott mindenről, amihez az életnek köze van. Csakhogy nem lehet lemondani. Aki élettel játszik, még a segítő céllal is, legyen készen, hogy egy nap irgalmatlan számadásra vonják.

De hát mi ez tulajdonképpen? — üttödhöz meg szavaimon az olvasó. A diktatúrák természetrajza talán, háromfelvónásnyi szexepilbe csomagolva? Szó sincs róla! Alessi nem akar szimbolizálni. A műt ábrázolja s alighanem jól fogja meg az életet, mert alakjai sorsából könnyebben kielemezhetők korunk kérdései, mint az Adria egyetlen cseppjéből a tenger minden íze.

Hirn doktor esete, ha nem szándékosan szimbolikus, nem is egyoldalú. Nem elv-párti, nem élet-párti. Tárnyilagosan ábrázolja a valót. Természetesen nem azt a valót, amely a bérházak vékony falán szomszédaink hálósobájából áthangzik. Hanem azt a valót,

amellyel a művészetnek van dolga: a sűrített, felnagyított életet. A lényegét.

Olvasmányának is érdekes, épkezláb munka. Komoly mondanivalóját nem leháskodja el. Felépítésben a latin szellem örököse: gondosan egyensúlyoz, jól csoportosít. Mégsem érzik kiszámítottnak, eszelekvénybonyolításra egyszerű, természetes. Alakjain át démoni erők viaskodnak szemünk láttára; pedig a társadalmi tragédiákban éppen a távlatteremtés a legnagyobb feladat. Mert ugyanakkor a valóságosság látszatával is rendelkezniünk kell. Alessi jelenetei itt-ott nyers felvételnek hatnak, mintha átlagalakok gagvognának bennük hétköznapi gondokat. De a láfesti, átszépíti, magasba lebbenti szavait a költőiség zenéje.

Ez a zene teljesen mai és teljesen olasz. Jó zenekar-e a Csokonai-színház együttese, arról majd holnap.

Juhász Géza.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január hó 22 napján, pénteken este 8 órakor: *Hirn dr esete*. Bérletszűnet, ösbemutató, díszelőadás.

Január hó 23 napján, szombaton este 8 órakor: *Hirn dr esete*, Prémierbérlet, díszelőadás.

Január hó 24 napján, vasárnap délután fél 4 órakor: *A néma levente*. Mérsékelt helyárakkal.

Január hó 24 napján, vasárnap este 8 órakor: *Hirn dr esete*. D) bérlet.

Január hó 25 napján, hétfőn este 8 órakor: *Hirn dr esete*, B) bérlet.

A színházi iroda hírel:

Unnepe van pénteken a Csokonai színházak: az olasz-magyar kulturbarátság nyomatékos hangsúlyozásul magyar nyelven először színre kerül **RINO ALESSI**, az olasz drámairodalom vezető alakjának különleges drámája, a

Hirn dr. esete

Pszichoanalitikus orvos és gyönyörű női betegek között szövődik szerelem a drámában, amelyben a férj erőszakos, diktatortipusú iparmágnás. A konfliktus megoldása halálos, az asszony agyonlövi a férjét s a gyilkosságot az orvos vállalja magára. A

Hirn dr. esete

különös lüktetésű, forró atmoszférájú, izgalmas dráma, amit a Csokonai színház drámái együttesének legkiválóbb erői elevenítenek meg a pénteki díszelőadáson. **Belcznay Margit**, **Thuróczy Gyula**, **Kömives Sándor**, **Sármassy Miklós**, **Halasy Mariska**, **Balázs János**, **R. Nagy Erzsé** az együttes tagjai, az új díszleteket **Útő Endre** tervezte. A

Hirn dr. esete

pénteki ösbemutatóján, amely ünnepi keretek között folyik le, részt vesz az illusztris szerző is. Pénteken — a sok hivatalos szemérv részvételére és a Csokonai színház szűk befogadóképességére tekintettel — bérletszűnetben megy a dráma, szombaton prémierbérletben, vasárnap este pedig D) bérletben.

Vasárnap délután huszadszor

A néma levente

H. NEMÉNYI LILI fellépésével, mérsékelt helyárakkal,

RINO ALESSI SZOMBATON DÉLUTÁN ELŐADÁST TART A MONTI KÖRBE.

Az olasz kir. követségtől értesítés érkezett Debrecenbe, hogy Rino Alessi, a kitűnő olasz író már Budapesten van s a mai nap folyamán Debrecenbe érkezik. Levél jött Triesztből, Rino Alessi városából a Monti körhöz, amelyben az áll, hogy Rino Alessi már elkészítette annak az előadásnak szövegét, amelyet holnap, szombaton délután a Déri-muzeumban fog tartani a Monti-Kör felkérése folytán. Az idő rövidsége miatt a Monti-Kör nem tud külön meg hívót kibocsátani az előadásra. Ezért ezen az úton hívja meg a város művelt közönségét s mindazokat az előadásra, akiket érdekel az érdekes portra, amit egy nagy olasz író fog festeni az olasz nép vezérével, Mussoliniról. Rino Alessi az előadást olasz nyelven tartja, azonban már ő maga gondoskodik arról, hogy előadásáról az 5 intenciónak megfelelő kivonatos magyar fordítás készüljön, amit az előadón színtén fel fognak olvasni. Az előadás hat órakor kezdődik a Monti-Kör elnökének, Csobán Endre főlevéltárosnak bevezető szavaival. Ezután következik Rino Alessi előadása Mussoliniról és az előadás tolmácsolása. Az előadást Dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai Kör elnöke fogja megköszönni a kitűnő előadónak a zárószavak kíséretében. Az egész előadás a bevezető és zárószavakkal együtt körülbelül hatvan percet vesz igénybe. Az előadás ingyenes, kívánatra helyeket tart fenn a Monti Kör vezetősége.

Január hó 31-ig lehet felmondani a rögzített adót

Az Ipartestület tájékoztatása tagjaihoz.

A jövedelem- és vagyonadóról, valamint a kereseti adóról szóló törvényes rendelkezések módját nyujtanak arra, hogy mindazok az adózók, akiknek kereseti-, vagyon- és jövedelemadójuk a tényleges viszonyokhoz képest túl magas, azt minden év január hó 31-ig felmondhassák. A felmondási kérelmeket az adóhivatalnál kell beadni. A kérelemben meg kell jelölni azt az okot, amiért a kérelmező az előző évre kivetett adónak a folyó évre változatlanul fenntartását elviselhetetlennek tartja. A kérelem bélyegmentes, amelyhez valomási ívet kell mellékelni. A valomási íven fel kell tüntetni a nyersbevételek terhelő minden kiadást (nyersanyag, üzemtér, alkalmazottak járandósága, szociális biztosítás, fűtés, világítás, üzleti veszteségek és tartozások, forgalmi adó, kereskedelmi és iparkamarai illeték, ipartestületi tagdíj stb. stb.). A nyersbevételekből a kiadási tételek levonása után fennmaradó tiszta jövedelem képezi a kereseti adóalapot.

Azok az adózók, akik rendes üzleti könyvet vezetnek és felmondó kérvényükhöz hiteles nyeresévesztesség számlát akarnak csatolni, az adóbevallás beadására február végéig halasztást kérhetnek, ezt a kérelmet azonban az illetékes adóhivatalhoz még január hó folyamán kell benyújtani. Ugyerre a kérvényre, mint az adófelvétel lamlást tartalmazóra két pengős okmánybélyeg ragasztandó. Ez azonban — ismételjük — csak azokra vonatkozik, akik rendes üzleti könyvet vezetnek.

Egyébként e kérdésben az ipartestület hivatala a hivatalos órák alatt készséggel ad felvilágosítást a hozzáférhető iparosoknak.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. sz., I. em. Linoleum udvar.

Miért csökken a magyar nép értéke?

Dr. Jánossy Gyula előadása a KIE-ben.

Január hó 20 napján tartotta meg dr. Jánossy Gyula egyetemi tanárségéd orvos, a KIE szabadegyetemi előadás-sorozat keretében harmadik előadását. Előbbi előadásaiban a népesedés meny nyiségi zavarairól beszélt, most pedig „A nép értékének eszkükenését elő- idező tényezők” című előadásában azt a helyzetet ismertette, amikor a társadalomban nem kívánatos elemek jutnak úlsúlyra. Hogy ezt a veszélyt kel- lően megismerhessük tudnunk kell, melyek a nemkívánatos elemek a kér- dés magyar vonatkozásában. Etekintet- ben két csoportot kell megkülönböztet- nünk. Az egyik csoport az egyéni de- generáció következtében nem kívá- natos eleme ennek a fajtának, a má- sik csoportba azok a motívumok so- rolhatók, amelyek a helytelen fajke- veredés következményei.

Amikor a magyarság helyes, vagy helytelen fajkeveredéséről kell beszél- nünk, meglehetősen rossz helyzetben va- gyunk azért, mert a magyar fajta ma- ga sem egységes típus. Már az ősmag- yarok altáji török elemekkel keve- redtek s ebből kifolyólag a magyar faj még ma is felismerhető törökös beütést kapott. Ez a keveredés a ma- gyarságnak nem ártott, de kikristályo- sította az ugoros magyar és törökös magyar típusát. Azonkívül a magyar fajta már mostani hazájában, sok más külföldi vért is vett magába. Azonban a falusi lakosságnak a zöme mégis típusosan magyar maradt, ezért úgy kell felállítani a kérdést, hogy melyek azok a típusok, amelyek ezzel a kelet- balti fajtával jól keverednek. Felelet- képen megállapíthatjuk, hogy a török fajban és a délszlávok között fel- található a dinári elemmel való keve- redés még jó a magyarságnak. Egészen jól szokott sikerülni az alpesi rasszal való keveredés (bajorok és tioliak egy része), már nem olyan jó fajtánk keveredése az európai őslakosság fel- lelhető maradványaival, a boreász típusal, (északnémetek és angolok) és a földközi tengeri rasszal, melynek tagjai a spanyolok, az olaszok legna- gyobb része és a görögök.

Az egyéni degeneráció okai az em- beri kvalitást romboló külső és belső tényezők lehetnek. A külső tényezők az úgynevezett csiramergek. Ezek közé egy csoport mérge, igen sok be- tegség tartozik, de ide kell sorolnunk a rossz táplálkozást is, amelynek ér- tékromboló voltát világosan mutatja az a körülmény, hogyha ez generáción keresztül történik, négy generáció múlva megszűnik az utódszületés.

A degenerálódás belső oka a terhelt- ség. A terheltlen világrajott emberek, a pszihopáták, akik tehát nem szá- százalékosan normális emberek, de még nem is kifejezetten betegek, kö- zött két típus van. Egy nagyon cselek- vő és egy cselekvőképtelen típus. Ez jelentkezik már az egyének gyermek- korában is, ezért kell éppen ezekre nevelési szempontból sokat gondolni. Mert kelő időben megfogott és helye- sen alkalmazott neveléssel a hibák — melyeket az egyén magával hozott —, előnyére válhatnak.

Nagy érdeklődéssel kísért előadása után bejelentette a kiváló előadó, hogy ebben a témakörben mozgó utolsó elő- adásán azzal fogja megismertetni a hallgatóit, hogy lehetséges-e a faj- javítás, vannak-e eszközök ehhez. Jövőhét, január 27-iki előadásának helye is a KIE otthona, az előadás kezdete este 8 óra.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Plac 58. sz., I. em. Linoleum udvar.

Zsufolt ház előtt folyt le az Ady Társaság színházi szabad- egyetemének második előadása

Csütörtökön délután hat óraker előkelő közönség sereglett össze az Ady Társaság színházi szabad- egyetemének második előadására. Megjelent a közönség soraiban dr. Kölcsey Sándor polgármester, Oláh Gábor író, Botogh Sándor kultúrtaácsnok és számosan má- sok.

Az első előadást Juhász Nagy Sándor tartotta a színház társada- lomformáló erejéről. Előadása első részében az eszményi színház ké- pét rajzolta fel plasztikusan. A színházat mint játszóteret, művé- szki kiállító helyiséget, továbbá mint iskolát, négyülési termet, végül mint templomot méltatta. Rámutatott — előadása második részében — arra, hogy a világhá- ború óta a teljes zürzavarba zu- hant emberiség hogyan keresi a kibontakozás útját s hangsúlyozta, hogy ebben az útkeresésben a színház rendkívül nagy szolgálatokat tehet a társadalomnak, ha vissza- kapja szólásszabadságát. Ma kettős cenzura alatt áll: az államhatalom mellett a közönség is nagyon érzé- kenyen vigyáz rá, hogy komoly mondanivalók a színpadon mennél ritkábban fordulhassanak elő.

Juhász Nagy Sándor nagy tet- széssel fogadott előadását vita kö- vette. Dr. Gulyás István arra mu- tatott rá, hogy a színház társada- lomalkotó szerepe elsősorban az íróktól függ. Dr. Kölcsey Sándor polgármester nagy figyelemmel hallgatott hozzászólása szerint a színház felelőssége teljes mérték- ben fennáll s kötelessége az írókat

rábátorítani arra, hogy társada- lomnevelő alkotásokkal lépjenek elő. Musza Ferenc az erkölcsi szempontok fontosságát, Tóth Béla a dráma kollektív jellegét hang- súlyozta, Kardos Pál pedig arra figyelmeztette a hallgatóságot, hogy a tárgy miatt perspektíva- hibába ne essenek s azt ne gondol- ják, hogy a színháznak legfőbb fel- adata a társadalom nevelése. A színház elsősorban a művészet szol- gálatában álljon. Juhász Géza ösz- szefoglaló szavai után Thuróczy Gyula, a Csokonai-színház kiváló művésze adta elő Hamlet egyik monológját mély átéléssel, rendki- vüli hatással.

Végül Horváth Árpád tartotta meg gazdag ismeretanyag és szí- porkázó szellemességgel formáló előadását a színházról, amelynek a belső üzemét mutatta be, meggyő- zően fejtve ki, hogy

a jó színháznak a laborató- rium gondosságát a kaszárnya kemény fegyelmével kell páro- sítania.

Történelmi távlatba helyezve is- mertette a színpad mai formájá- nak kialakulását,

a nézőtér szerepét, amely min- den korban pontos képe az ép- pen uralkodó társadalmi álla- potnak.

Végül a színház belső felépítését, a színházi ügyvitel módját isme- rtette, ábandóan vidám, szellemes megállapításokkal bilincselve le a hallgatóságot, amely hatalmas tapsal jutalmazta az előadást.

A debreceni tábla felmentett egy községi főjegyzőt és pénztárnokot 15 rendbeli vádpont alól

A debreceni ítéletábla Barankay tanácsa csütörtökön nagy bü- nyűvet tárgyalt, mely hat óra hos- szat tartott. A vádlottak padján Korócz József volt tereali községi főjegyző és Gombos Lajos tizgyer- mekes földműves volt községi pénztárnok ülték. Az ügy előadója dr. Tóth Kálmán táblabíró volt.

Korócz 1930-tól 1934-ig volt a község főjegyzője, amikor gyanu- okok merültek fel ellene, hogy szá- bálytalanságokat követ el s ekkor felfüggesztették állásától. Egy- idejűleg megindult a fegyelmi és bünyvádi eljárás ellene. A fegyel- miben elsőfokon állásvesztésre ítélték illetmény nélkül, másodfo- kon illetményel, harmadfokon kényszernyugdíjjal felfüggesz- tették a fegyelmi eljárást a büny- vádi befejezéséig.

A főjegyző ellen kilenc rendbeli hivatali sikkasztás bünyvete és há- rom rendbeli hűtlen kezeles büny- tette címen indult eljárás, mert a vád szerint összesen több száz pen- gőre rugó közpénzt sikkasztott el. A sátoraljaújhegyi törvényszék fel- mentette a vádpontok alól, rész- ben mert nem nyert bizonyítást, részben bünyveselekmény hiányá- ban. Vele együtt került a bíróság elé Gombos, akit az ügy kikapita- násakor felfüggesztettek pénztár- noki állásától. Ellene az volt a vád, hogy három rendbeli közök- irathamisítás követett el, összes- sen 200 pengőzt meghaladó összeg erejéig. Gombos tagadta a hamisít- tást és azt állította, hogy ő ezeket a pénzeket tényleg kifizette a köz-

pénztárból. Őt is felmentették a vád alól.

Az ítéletet úgy a vád, mint a község, mint a pótmagánvádló megfellebbezte a debreceni táblá- hoz. Itt a főjegyző fenntartotta előbbi védekezését, azt elismerte, hogy nagy elfoglaltságában elkö- vethelet mulasztást, de ez szándé- kában nem állott. Jeney Gábor fő- ügyész helyettes felszólalásában két vádpontra nézve visszavonta a vádhatóság fellebbezését, a töb- biekre fenntartotta azt.

Délután négy óraker hirdette ki az elnök a tábla ítéletét, mely sze- rint helybenhegyta az elsőfoku ítéletet, mert a gyanúkokat nem tartotta elegendőnek marasztaló ítélet hozatalára. Az ítélet ellen a főügyész helyettes több vádpont- ban semmisségi panaszt jelentett be a Kuriához.

— Nyolcezer esekkorona a cipő- talpban. Két évvel ezelőtt, 1935 ok- tóber hónapban a vonaton igazolásra szólítottak fel a csendőrök egy balas- sagyarmati halkereskedőt, Mózes Jenőt, akiről az a bejelentés érkezett, hogy valutat csempészett át a határou. Megmotozták és a cipőtalpában nyolce- zer esekkoronát találtak. Az ügyész- ség a csempész ellen vádiratot adott ki, fizetési eszközökkel elkövetett vis- szaélés bünyvete címen. A törvényszék Horváthtanácsa tárgyalta az ügyet és Mózes Jenőt kéthónapi fogházbüny- tetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Téli szerelem

Üres volt a tavaszom,
élménytelen a nyaram.
Küldöttem már az őszöl
minden csupa arany.
S most itt a tél, a jeges,
a hófehér, a deres,
A szivem már régen, régen
senkítse keres...
... Most találkoztam véled...

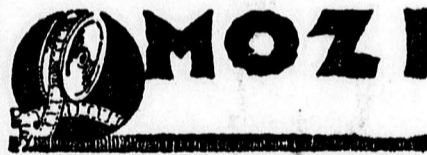
De a télre tavasz jön:
— Szeress hát, szeress.

Daán Ilona.

A gazdálkodó ifjúság tarsangi mulatsága nagysikerűnek ígérkezik

Az idei farsangi évad egyik legsike- rűlőbb báljának ígérkezik a Gazdál- kodó Ifjúság mulatsága, mely a hagy- mányos, kedves családiás keretekben fog lezajlani e hó 23-án, szombaton. A kitűnő rendezőség már hetek óta élénk tevékenységet fejt ki abban az irányban, hogy ez a táncestély minde- tekintetben megfeleljen a várakozás- nak. A zártkörű táncsal, egybekötött családiás farsangi batyus mulatság a Korona vendéglő dísztermében lesz este nyolc órai kezdettel.

Aki jól akar mulatni, ne szalassza el ezt a kínálkozó alkalmat. A zenéző Zámbo Lajos és Kálló Pista zenekara gondoskodik, akiket a debreceniek elő- nyösen ismernek kitűnő játékuokról. A mulatságra. A belépőjegy személyen- ként egy pengő, melyet a rendezőség tajgnál és a mulatság estélyén a pénz- tárnál lehet megváltani. A meghívó ki- vánatra felmutatandó.

ALLOTRIA.

Bemutató a Hungária mozgóban.

Kedves meséjű, páratlanul vidám szórakoztató film. Annyj kacaglá- d helyzetet, finom komikumot halmoz fel jeleneteiben, hogy félucacat darabra elég volna. Szellemesség, ötlet pezsg minden jelenetében. Hatásos for- dulatok, mesterkéletlen s érdekes bo- nyodalmak szövődnek, végig a da- rabon, melynél szórakoztatóbbat keve- set mutat fel az utóbbi időkből a film- gyártás. A szerzőben nagyszerű monacói autóverseny izgalomról is bőnyesen gondoskodik s az üde hu- morú jeleneteket finoman festi át be- lyenként egy kis líra. A közönség sok- kat nevet, kitűnően szórakozik az elő- adáson.

A szereplőgárda elsőrangú. Renate Müller szépsége, mér'ektartó, finom játéka, Jenny Jugo elevensége, gamn humora, Hans Heinz Rühman remek figurája, Adolph Wohlbrück kitűnő alakítása s Hilda Hildebrandt forró démonisága még akkor is sikerre vin- né a filmet, ha nem olyan kitűnő mű- vész rendezte volna, mint Willy Forst. Ez a rendezés azonban külön meg- említést érdemel eredeti elgondolásai- val s egyszerű jelenetének művészs- ember kezére valló beállításával Willy Forst hű maradt ahhoz a színvonalhoz amelyet első rendezésében produkált, sőt helyenként újra erőteljes fejlődés- árult el. Főleg az ő rendezésének kö- szönhető, hogy az ALLOTRIA az idei filmtérms egyik legsikerűlőbb vig- játéka.

Virágot viszek

Menyasszonyi eskokrat viszem,
Ha virághoz virág illik, ez
illeni fog Téhozzád, hiszem.

Menyasszonyi eskograd, Temagad —
mennyi fehérség, igaz Isten!
S mennyi tisztaság! — Ó, nem marad

én rajtam sem most már semmi szeny
Mert szentnek kell lennie, aki
tisztaságot s virágot viszen.

Sipos Károly.

— A negyvenmillió állam fele-
legzet forrását a tisztviselők a tiszt-
viselők fizetésjavítására. A Fővárosi
Kereskedők Egyesülete ülésén Kálmán
Andor javasolta az egyesület közbe-
lépését olyan irányban, hogy a negy-
venmillió munk. évi állami felesleg
egy része a köztisztviselők javadalmazá-
sának javítására fordíttassék. Kije-
lentette továbbá, hogy ezen adófele-
telegből nagyobb összeget kihatolva, a
köz tisztviselő fizetésére fordítanak,
abból közszükségleti cikkeket vásárol-
nának a tisztviselők és ez az összeg
végül ismét a kincstár kasszájába for-
dulna vissza. Stein Ignác a vásár kér-
désével foglalkozott, Lukács Miklós
pedig az utadó felemelése ellen tiltá-
kozott.

— A windsori herceg gépkeesi-
balesete. Bécsből jelentik: Január
hó 20 napján, este félnyolc órakor a
Bécsből Enzersfeldbe vissza érő her-
ceg gépkecsiját a Wiedeni körúton su-
rolta egy, a síkos útlevesen megcsúszott
szembefő gépkocsi. Az összeközös
következtében a windsori herceg gép-
kecsijának az egyik sárhányója és az
egyik lámpája elgörbült. Az össze-
ütközésnél senki sem sérült meg. A
windsori herceg azonnal folytatatta út-
ját Enzersfeldbe.

— Rázuhant a távirópózná a sze-
melyvonatra, megsbesített egy MÁV
főtanácsost. Nagykanizsáról jelentik:
Tegnap délelőtti félnyolc órakor a
Murakeresztúrról Nagykanizsa felé
haladó személyvonatra rázuhant egy
távirópózná. A pózná beütött az egyik
fülké ablakát s a fülkében ülő dr.
Dubois József MÁV igazgatósági fő-
tanácsos, budapesti lakost a fején és
szemén megsbesítette. A fülke többi
utasa lényegtelen sérülést szenvedett.
A vonat megállt, az oszlopot leemel-
ték a vasúti kocsirol, majd a vonat
folytatja útját. A nagykanizsai pályá-
udvaron a mentők dr. Dubois sérülését
bekötötték, állapota nem súlyos.

— A román király kegyelmet adott
Krenner Miklósnak. Kolozsvárról je-
lentik: Hónapokkal ezelőtt dr. Kre-
nner Miklós, a kiváló publicista át „Hus-
vélő harangok” című vezércikke miatt
töredékesen háromhavi fogházbünte-
lésre és tizenöt ezer lej pénzbírságra,
valamint újságírói tevékenységétől
három évre való eltiltásra ítélték. Az
előző magyar publicista védője és az
erdélyi magyarság nem nyugodott bele
a súlyos ítéletbe, hanem kegyelmi kér-
vényt nyújtottak be az uralkodóhoz,
akitől dr. Krenner Miklós egyetemes
közéleti érdemeire való tekintettel ke-
gyelmet, illetve az ítélet végrehajtásá-
nak felüggesszését kérték. A király ka-
binetirodája hivatalosan értesítette
az igazságügyi hatóságokat, hogy Ká-
roly király kegyelmi rendelettel fel-
függesszette az ítélet minden intézke-
désének a végrehajtását. Az erdélyi
magyar közvélemény nagy megnyug-
vással fogadta a megkegyelmezés
hírét.

13 évi fegyházra ítélték az asszonyégető borbélymestert

Budapest, jan. 21. Emlékezetes
az a borzalmas körülmények kö-
zött elkövetett gyilkosság, amelyet
mult év októberében fedeztek fel
Szentlőrinc-kútán. A nyomozás
megállapította, hogy Novotni Fri-
gyes 46 éves borbélymester meg-
gyilkolta szerelmesét, Bartha Er-
zsébet 27 éves asszonyt és a gyil-
kosság után a bűntestet a kemén-
yében elégette. A pestvidéki tör-
vényszék Mendelényi-tanácsa már
egy ízben tartott tárgyalást Novot-
ni gyilkossági bűnperében, de ak-
kor a törvényszéki orvosszakértők
kérelmére a tárgyalást elnapolta.
A mai folytatódó tárgyaláson
Németh Ödön és Tóth Pál László
törvényszéki orvosszakértők be-
nyújtották a gyilkos elmeállapotá-
ra vonatkozó észrevételeiket.
Az elmeorvosszakértő szerint
Novotni degenerált epilepsziás
egyén ugyan, de büntetőjogilag

teljesen beszámítható.

Az elnök most megkérdezte a
vádottat, hogy mennyi ideig foj-
togatta Bartha Erzsébetet.

— Nem tudom, hány percig,
csak annyit tudok, hogy úgy leszo-
oritottam a nyakát, hogy mozdulni
sem tudott. Habzott a szája és an-
kor hörgését hallottam, letakar-
tam egy vánkossal, — válaszolta a
vádott.

Az elnök ezután ismertetett egy
névtelen feljelentést, amely sze-
rint Novotni már hét évvel ezelőtt
egy másik nőt hasonlóképpen meg-
gyilkolt és elégetett.

Az ügyészség nyomozásának
megállapítása szerint azonban ez
a nő életben van, a feljelentés te-
hát alaptalan volt.

A perbeszéd után 13 évi fegy-
házra ítélték az asszonyégető bor-
bélymestert.

LILIAN HARVEY a vasárnapi nyomdászbaion

nem vesz részt, de akik résztvesz-
nek a debreceni nyom-
dászok e pompásnak
ígérkező farsangi tánc
multságán, jól fog-
nak mulatni az Ujfa-
lussy-jazzzenekar vi-
dám muzsikája mel-
lett.

Akik nem táncolnak,
azok jól fognak szóra-
kozni a Munkás-Ott-
hon bálterme mellett
vendéglőnek berende-
zett helyiségekben, ahol egész olesó
áron kitűnő italokat és ételeket lo-
het kapni. A multság este 8 óra-
kor kezdődik s reggel 5 óráig tán-
colhat a farsangoló közönség. A
belépődíjat is olesó áron: 80 illér-
ben állapította meg a rendezőség,
amely szeretettel várja Debrecen
közönségét.

— Izraelita istentisztelet a
Deák Ferenc uccai templomban.
(Téli imaházban.) Pénteken este-
felő négy óra husz percor szom-
batköszöntő ima. Szombaton reg-
gel negyed nyolc órakor. Délután
három órakor, Szombat kimeneteli
ima este öt óra tíz percor. A Ká-
pólnási uccai templomban szomb-
ton reggel fél nyolc órakor. Gim-
náziumi ima délelőtti kilenc óra
harminc percor. Tóra olvasás és
muzsáfa ima háromnegyed tizenegy
órákor. Egyébként, mint a Deák
Ferenc uccai templomban. Hétköz-
napokon: hétfőn, esütörtökön reg-
geli ima hat óra harmincöt per-
cor. Egyébként hat óra negyvenöt
percor. Délután mindennap há-
romnegyed öt órákor. Az elnökség.

— Független Polgárok Temetkezési
Egyesülete, január hó 30 napján, dél-
előtti 10 órakor tartja rendes évi köz-
gyűlését. Határozatképtelenség esetén
a közgyűlés február hó 7 napján, dél-
előtti 10 órakor lesz. A tagok megje-
lenését kéri az elnökség.

— „Jézus és a szegények” címmel
minden pénteken este 7 órától a szob-
szóló út 2 szám alatt működő biblia-
körben sorozatos bibliamagyarázatot
tart január hó 22 napjával kezdődően
Kulesár Lajos református s-lelkész.
A fejezetéseket megbeszélések köve-
tik, hogy az élettel és tétő vált Ize
melletti bizonyítésgyűjtésével minden
jelenlevő gazdagfihasa ezen esték ér-
tékel. A bibliaórákon bárki részt-
vehet.

— Ma kezdődik az ingyenes gyorsíró-
tanfolyam. A Naményi Gyorsíró és
Gépiró Iskola ingyenes gyorsírási tan-
folyama ma este hat órakor kezdődik.
A tanfolyamon dr. Radnai egységes
gyorsírását a jól bevált Naményi mód-
szer szerint tanítják. A kik ezen a tan-
folyamon részt akarnak venni, jelen-
kezzenek ma este hat órakor a Na-
ményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában,
Batthyány ucca 11. szám.

— A Debreceni Református Tanítók
Segélyegyesülete, január hó 30 napján
szombaton délelőtti pontosan 11 órai
kezdettel a református egyháztanács
termében rendes közgyűlést tart. — A
közgyűlés sorrendje: Elnöki meg-
nyitó. Titkári jelentés. Bejelentés, el-
nöki javaslat. Pénztáros évi zárszám
adásról jelentést tesz. Pénztárvizsgáló
bizottság jelentése, — felmentvény
megadása. Költségvetés felolvasása,
tiszteltetik. Kamatlábra vonatkozó
javaslat. Segélyezésre vonatkozó ja-
vaslat a választmányának. A közgyű-
lést megelőzőleg két nappal az elnök-
höz beadott indítványok tárgyalása.
Tisztújítás. A közgyűlés jegyzőkönyve
nek hitelesítésére két tag kinevezése.

— Istentisztelet ideje az orth.
izr. templomban. Péntek délután
4.20, szombat reggel 8, délután 3
órákor. Szombat kezdete péntek
délután 4.10, szombat vége szom-
bat este 5.18 órákor.

— Háziasszonyok figyelmébe! Nem
kerül pénzbe, mégis a legjobb tézta
recepteket megkapja, ha még ma kéri
a dr. Oetker-féle világhírű fényképes
receptkönyvet, melyet bárkinek in-
guyen megküld a gyár: Dr. Oetker A.
Budapest, VIII. Conti ucca 25.

ANGOL-BAN

— A borbély, férfit és női-fodrász,
valamint kozmetikusok szakosztálya,
folyó hó 25 napján, este félnyolc órai
kezdettel, az ipartestület tanácssterm-
ében szakosztályi ülést fog taranni. —
Tárgysorozaton szerepel az alosztály
tisztikarának a megválasztása és több
fontos ügy. Aki meghívott nem kapott,
annak ipartestületi tagsági díjhátra-
léka van, melynek rendezését és a
tagok pontos megjelenését kéri a szak-
osztály elnöksége.

— Werbőczy B. E. Horthy Miklós
törzsenek Miklós-napi díszbehorezá-
sán a következő felülízetések tör-
entek: Dr. Tankó Béla 30 P, dr. Marton
Géza 20 P, dr. Baacsó Jenő, dr. Neuber
Ede, Ziegler Géza, dr. Berei Soó Rezső,
dr. Kölesy Sándor, dr. Fráter Pál, dr.
Jeney Endre, dr. Juhos Lajos 10 P, —
dr. Ujhelyi Sándor, dr. Erdős Károly,
dr. Jeney Sándor, dr. Kiss Zsigmond,
dr. Kertész Endre, dr. Weisz István,
dr. Moldoványi László, dr. Balogh Gyula,
dr. Oláh Lajos, dr. Halász Miklós,
dr. Bozoky Ferenc, dr. Kun Béla,
dr. Baranyai Béla, dr. Kállay Kálmán,
dr. Mező Sándor, dr. Hankó Béla 5 P,
dr. Kovács Andor 4 P, Köllönte Géza,
Elthey László 3 P, dr. Borényi István,
dr. Vajna István, dr. Szirmay István,
vitéz Fejér István 2 P, Mayer Emil
1.50 P, Ujhelyi József 1 P.

x A magyar úri családok posztó-
gyára közvetlenül a gyárból szá-
llítja a fogyasztónak szingyapjú-
szöveget. Még ma kéri költség-
mentesen a szövetminták leküldé-
sét. Trunkhahn Posztógyár és Ru-
hagyár Rt., Budapest, XI., Lenke-
út 117.

— Ingyen ismeretterjesztő és k.r-
gazdasági előadások a „Népkör” helyi-
ségében (Marton Kálmán ucca 40)
minden vasárnap délután fél 5 órai
kezdettel. Ismertelve lesznek: a gyü-
mölcs, szőlő és zöldségtermelés, méhé-
szet, gyermeknevelés, légyvédelem,
egészségügy s.b. Az előadásra bárkit
szívesen látunk, de különösen felhív-
juk a környező telepek: Nyilas, Em-
rich, Gerébi, Bozai, és Bihar telepek
valamint a Csapó és Gerébi kertek la-
kói figyelmét ezen előadás sorozatra.
A Népkör elnöksége.

— Nemzeti Munkavédelmi ellenőrző
szemle Szerepen, Folyó hó 12 napján,
Hajdú és Bihar vármegyék Nemzeti
Munkavédelmi hivatalának vezetője
Bottka Géza ny. ezredes, próbamun-
kászóállítási gyakorlat al egybekötött
ellenőrző szemlét tartott a Nemzeti
Munkavédelmi szervezet, Szerep köz-
ségi alkörzeténél. A minden előzetes
jelzés nélkül kiadott felhívásra a ta-
gok nem egész egy óra alatt 9-15
igazoltan beteg, illetve távolevő ki-
vételével teljes számban megjelentek.
Bottka Géza ny. ezredes — miután
elismerését fejezte ki a kiváló feje-
lemről tanuskodó gyors gyűlekezését
a szervezeti tagoknak — igen tanu-
ságos és részletes előadást tartott a
Nmv. intézmény céljáról, fontosságá-
ról, valamint a légtel'alommal kapoco-
latos dolgokról. Előadását a megjele-
tek nevében dr. Szabó László szolga-
bíró köszönte meg, majd az üdvözlő
elhatározása után a szemle emelke-
dett hangulatban véget ért.

x Perczel Carola és Adler Renée
táncin ézetében új gyermek táncoklon
kezdődik (8—14 éves korig). Befat-
kozások egész nap, Piac ucca 59 sz.

— Amikor a férj indiszkrét. Apró-
termelű, villogószemű asszony áll
csütörtökön délelőtti a debreceni bün-
tetőjárásbíróságon, dr. Bónyi Bertalan
bűn előjárásbíró előtt. A vádirat sze-
rint a vádlott a múlt év szeptember
elsején Halápon, Matolesi Józsefné-
ra azt a kijelentést tette, hogy vadháza-
sátával viszonyt folytatott, nem éppen
érdek nélkül. A tárgyaláson a vádlott
asszony elmondotta, hogy amit mon-
dott szomszédjára igaz, mert azt vad-
házastársa mondotta el neki. Sajnos
de nem lehetett kihallgatni, mert idő-
közben öngyilkos lett és a vonat alá
feküdt. Az egész baj önnan szármá-
zott, hogy Matolesiné gyermekei le-
ütötték az ő hét tyúkját és emiatt
mondta a rágalmozó kijelentéseket. —
Több tanú kihallgatása után, akik
igazolták a vádat a bíróság a becsület
védelmi törvényalapján László József-
né hat-husz pengő pénzbüntetésre ítélte.

x A „Csalga délibáb” című ren-
dkívül érdekes reuény kapható
könyvkereskedésekben. Ára 80 f.

NYITÁNYI HIREK

Születések: Szűcs Imre tímar m. leánya, Sára, Vigkedvő Mihály u. 42.; Halasi Sándor kereskedő fia, István, Ebes; Hegedűs József kereskedő leánya Éva, Baranyi u. 6.; Szekeres Sándor MÁV asztalos leánya, Róza; Váradi Lajos npsz. fia, József, Tömös uca 6.; Pistai György npsz. fia, György, Hajdúsámson.

Eljegyzések: Schwartz Miksa könyvkereskedő—Klein Ella, Szepességi u. 87. Kuntz Ödön p. ú. fővigyázó—Molnár Irma Kossuth u. 12. Béke Ferenc gazdálkodó—Erdei Erzsébet Bellegelő 385. Schmeck Miksa kereskedő—Aron Pirokska, Arany János u. 45. Téli Sándor npsz.—Flóri Borbála, Barcság u. 3. Ladányi János fm.—Sánta Júlia, Gázgyár u. 6.

Halálozások: Nógrádi Ferenc r. kat 35 éves, Czegléd u. 10. özv. Komlósi Lászlóné r. kat 54 éves Fehérgyarmat, özv. Kovács Tiivadarné r. kat. 80 éves Petőfi tér 5. Puskás István ref. 61 éves Kishegyesi út 40.

GYÁSZ ROVAT

MEGHALT ID. PACZELT JÁNOS A LEGIDŐSEBB DEBRECENI MŰKERTÉSZ.

Mint részvétel értesültünk, **id. Paczelt János műkertész**, esütörtökön elhunyt. Paczelt nagyon szép kort ért meg, 86 esztendőskorában ragadta el a halál. Ő volt Debrecenben a legidősebb műkertész. Széleskörű rokonságot borított gyászba halála. **Pohl Ferenc** gazdasági tanácsos, kertészeti főfelügyelőnek az apósa volt. Paczelt János értékes közéleti tevékenységet is fejtett ki, így a Hajdúvármegye és Debrecen város Kertészeti Egyesületének díszelnöke volt s mint ilyen év-fizetéseken keresztül nagybecsű szolgálatakat tett a köznek. Családi élete példásan boldog volt. Halálát gyermekei, vejei, unokái, testvérei, menyé, sógora és kiterjedt rokonsága gyászolja. **Id. Paczelt János** fia a tavasszal halt meg. — Temetése január 23 napján történik a Köztemető díszravatalozójából, délután három órakor. A temetést Gebauer intézte rendezi.

Németh Lajos nyug. MÁV felügyelő temetése. Csütörtökön délután temették el a vasútasság és a város intelligenciájának nagy részvétele mellett **Németh Lajos nyug. MÁV felügyelőt.** A Köztemető díszravatalozó termében felállított ravatalt pálmák és délszaki növények vették körül. A gyászszertartás a MÁV Horthy Dalgylejt gyászadalával kezdődött, ezután **Molnár Ferenc** ref. lelkész mondott imát, megindító szavakkal búcsúztatta a jó férjet, családapát, rokonságot s kiváló férfit. Az ima után gyászkozsíra helyezték a bronzveretes nehéz lögyfakoporsót, majd meindult a hatalmas gyászmenne a sírhoz, ahol a pap újabb imája után **dr. Sziklay László** raktárfőnök, a vasúti kollégák nevében búcsúztatta az elhunytat. A búcsúbeszéd után lehoesátolták a sírba a koporsót. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezte, nagy gyászompával.

Özv. Kegyes Istvánné szül. Szalay Julianna 69 éves korában elhunyt. — Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Honvéd uca 45. szám, Gebauer-cég rendezi.

Nógrádi Ferenc kerékváltómester 35 éves korában meghalt. Halálát gyászolja bánatos özvegye és kiterjedt rokonsága. Temetése vasárnap dél-

után félnegy órakor lesz a Köztemető-ravatalozó terméből, a Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak akik néhai **id. Horváth Ferenc** városi nyugdíjas végültszességét elén megjelenve szívünk mélységes fájdalmát együttérzésükkel enyhíteni igyekeztek továbbá mindazoknak, akik a meghalás után iránti kegyeleük jeléül ravatalára koszorút, vagy virágcsokrot helyeztek, ezúton mond hálás köszönetet **özv. Horváth Ferencné és családja.**

Antalóczy Kázmérné temetése. Nagy részvétel mellett helyezték örök nyugalomra csütörtökön az elhunyt **Antalóczy Kázmérné sz. Bányay Erzsébet** úrasszonyt, aki életének 71-ik évében elhunyt. A temetés délelőtt tizenegy órakor vette kezdetét a Köztemető díszravatalozójában, a ref. egyház szertartása szerint. A díszravatalozó teljesen megtöltötte az előkelő gyászoló közönség, hogy megadják a végültszességét az elhunyt úrasszonynak. A ravatalnál **Uray Sándor** lelkész, kormányfőtanácsos mondott lélekemelő imát, majd a koporsót a családi sírboltba kísérték. A Kollégiumi Kántus gyászénekének elhangzása után lehoesátolták a koporsót a kriptába, örök nyugalomra. Igen sok koszorút és csokrot helyeztek el a sírra a gyászoló család tagjai, a kiterjedt előkelő rokonság és az elhunyt nagyszámú tisztelője.

Vörös zászló az Északi Sarkon. A szovjetkormány az Északi Sark meg hódítását készíti elő. Ugy tervezik, hogy a legközelebbi időben nagyobb tudományos expedíció küldenek az Északi Sarkra. Az expedíció tagjai repülőgépen ereszkednek le a jégmezőkre és a Sarkvidék tanulmányozására egy évig ott maradnak. A tudományos kutatás legfontosabb célja annak a megállapítása, hogy milyen életlehetőségek vannak az Északi Sarkon. Kormánykörökben a szovjetkormány legújabb tervéről azt mondják, hogy „az Északi Sark vörös meghódítását” jelenti.

Száznyolevan ember takarítja Debrecenben a havat. Az utóbbi napok hóesése sok szegény embernek ad munkát Debrecenben. A köztisztasági vállalat száznyolevan embert vett fel hótakarításra. A munka serényen folyik és a főbb útvonalokon sehol sem képez forgalmi akadályt a hó.

Elégett egy autó három utasa. Párizsból jelenik: Bordeaux közelében összeütközött két teljes sebességgel haladó tehergépkocsi. Mindkét kocsi kigyulladt. Az egyik kocsi két utasa súlyos égési sebek árán megmenekült, de a másik kocsi mindhárom utasa a lángokba veszett.

Tizenhárom ember életét vesz'te az amerikai árvízszerecséllenségénél. Newyorkból jelentik: Az Indiana államban levő Ewanavilleben gátszakadás következtében borzalmas árvízszerecséllenség történt és Hazlaton falut elöntötte az ár. A falu lakosságának sikerült a környéken levő magaslatokra menekülni. Az Assotiad Press becsülése szerint 20 ezer ember lett hajlék alánál Ohio partjain, 500 ember a Missourj partjain, háromezer ember Virginia nyugati részén, nyolcezer ember Indiana államban, ezer tizenhárom. Az eső szakadatlanul zuhog, ami még növeli a veszedelmet. A vöröskereszt sürgős kérelme: intézeti Washingtonba, segélycsapatok kiküldésére.

Dühöng az influenzajárvány An-til-ban. Londoni jelentés szerint szövődményes náthajárvány miatt a múlt héten Angliában, Valenzen és Skóciában 1317 beteg halálát okozta. Londonban 663 ember halt meg a járványban.

Darányi miniszterelnök tanú volt az Inkey Ublarik esküvőn. Budapestről jelenik: Fényes esküvő volt tegnap délelben a Várplébánia templomban Vitéz dr. Ricsóy-Ublarik Béla, békési főispán vezette oltárhoz **Inkey Gabriellát, Inkey Zsigmond** földbirtokos és **Almássy Mariette** grófnő leányát. A Várplébániát zsutolásig megöltötte az előkelő közönség, mikorra **Luksich József** veszprémi kanonok az esketési szertartást elkezdte és felhangzott **Kudela Géza** pápai kamarás orgonaszava. Az Ave Máriát, **Eyssen Iren**, operaénekesnő énekele. Az esküvő tanúi: dr. **Darányi Kálmán** miniszterelnök és **Inkey József** földbirtokos voltak.

A debreceni ipartestület nyilvános köszönete. Az Ipartestület elnöksége ezúton mond hálás köszönetet mindazoknak az iparosoknak, illetőleg iparosbarátoknak, akik az elmúlt karácsony alkalmával az elaggott és keresetképtelenné vált iparosok, azok özvegyeinek és árváinak megsegítésének elősegítéséhez adományaikkal hozzájárultak kegyesek voltak. Készpénzadományokat adtak: **Krisch Károly** kályhás mester 5.—, kéményseprő szakosztály 15.—, női szabó szakosztály 10.—, hentes szakosztály gyűjtése 50, építőmesteri szakosztály 15.—, **Bartha István** kövező mester 50, asztalos szakosztály gyűjtése 25.50, szűcs szakosztály 34, ékszerész szakosztály 15.60, **Grünfeld Adolf** és **Társas** ruhagyártó szakosztály 6.20, szűcs szakosztály 8, timár szakosztály 20.50, bádogos szakosztály 23, borbély szakosztály 6.10, tetőfedő alcsoport 4.50, kőműves mesterek — szakosztálya 6.20, fogműves szakosztály 6.14, cukrász szakosztály 13.30, **Seres Sándor** ipartest. alelnök gyűjtése 6.50, asztalos szakosztály ismételt 3.80, **Orbán Lajos** gummijavító 2, **Kovács** szakosztály 11, kőműves iparosok szakosztálya 1.60, **Buray Imre** — ipartest. alelnök gyűjtése 37, férfiszabó szakosztály 5, **Zombor Károly** női szabómester gyűjtése, illetve adománya 4, **Kiss László** asztalos mester — 50, műszerész- autó és villanyezelő — szakosztály 26.50, cipész szakosztály 50.—, sütő szakosztály 50, **Kereskedelmi és Iparkamara** 20, vízvezeték szerelő szakosztály 20, **Tóth Lajos** ipartest. elnök 10, üveges szakosztály 3.50, **Tóth Gyula** szűcs szakosztály 2, **Szabó József** ácsmester 1.50, **Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata** 20, lakatos szakosztály 10.— **P. Természeti adományokat adtak: Gróf Dégenfeld Pál** tűzfai- és műfatalel 10 q fa, mészáros szakosztály 30 kg marha hús, **István Gözmalom** rt. 26 kg 0 g g liszt, **Harmathy Ferenc** 1 csg könyv, **Petrik Károly** 1 csg ruhanemű, **Antalfy József** könyvkereskedő 2 könyv, — **Dalmi Mihály** kalapos 1 kalap, **Arany Gyözmalom** és **Ipartelep** 20 kg. 2-es liszt, **Kontsek Kornél** cég 3 csomag — ruhanemű, **Somogyi L. Ferenc** szappan stb., csomag, **Biro Árpád** kereskedő ruhanemű, **Szent István Társulat** könyvkereskedő 5 könyv, **Kaszanyiczky Andor** csészék alijal, **Aszmann Ferenc** nyakkendő, **Hamerli J.** egy pár kötött kesztyű, **Központi Drogéria, dr. Kondor István** 30 db apró szappan, **Kraver E.** és **Társas** 10 db csomag, **Korona** festéküzlet 4 db szappan, 4 csomag írószóda, **Gabányi Áron** posztókereskedő 120 m. csikos nadrágszövet, **Böszler** és **Dávid** vaskereskedő — háztartási cikkek, **Kördös László** cég 1 csomag **Kontsek Géza** 3 db csomag, **Bonvári Emil** 6 sapka, **Jósa és Jóna** cég 1 csomag, **Berzfeld Sámuel** 1 csomag **Mozzer** ruháipar egy öltöny ruha, **M. Nagy Mihály** 3 férfi ing, **Werner** cég 2 db flusanka, **Berger Zsigmond** cég 2 kávéeszesze, **Kántor Ernő** és **Társas** 1 csomag, **Haas Lipót** cég 1 csomag, **Erdélyi szőnyegház** 1 takaró **Vitéz Holló Imre** tűzfai kereskedő 50 kg fa, **Lipcsei Szőrmeház** egy csomag.

A kritikus életkorban, reggelenként éhgyomorral egy—egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz rögóta bevált kitűnő hatású házi-szer.

Cipészek kerületi nagygyűlése Debrecenben

Az Ipartestület cipész szakosztálya f. hó 24-én, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében kerületi nagygyűlést tart az alábbi tárgysorozat mellett:

1. A cipészipar általános gazdasági helyzetének ismertetése. Előadó: **Dávid Ferenc**, a Magyarországi Lábbelikészítő Iparosok Országos Szövetségének elnöke.
 2. Az új ipartörvény ismertetése. Előadó: a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara kiküldöttje.
 3. A 8 órai munkaidő visszassága, a szit-rendszer eltörlése, a munkatársak és a mestervizsga ismertetése. Előadó: **Bobák Gábor** kamarai beltag.
 4. Az iparos nyugdíj kérdése, a 47. § sérelmének ismertetése, a közterhek rendezése. Előadó: **Takács János**.
 5. A közszállítások sérelmének ismertetése, a cipőmárkázás kérdése. Előadó: **Baka Károly**.
 6. A bőrarak indokolatlan emelkedése és az élelmickek aránytalan emelkedése. Előadó: **Fitori Ambrus**.
 7. Hozzászólások.
 8. Indítványok.
- A nagygyűlésre a szakosztály minden egyes tagját ezúton is meghívja az elnökség és kéri, hogy azon lehetőleg teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.
- Gyűlés után társasbéd lesz, ára 1.20 P. Az ebéden való részvétel a szakosztály elnökségénél előre be kell jelenteni.

Bálok, mulatságok

- Január 23 napján:** Húsiparosok bálja az Arany Bika dísztermében. Gazdálkodó ifjúság bálja a Koronában. Nyugdíjas vasúti főtisztviselők táncestélye az Ujságitró Clubban.
- Január 24 napján:** „Vasvári Pál Kör” teastje az Arany Bika dísztermében. Nyomdászok bálja a Munkások honban.
- Január 25 napján:** Kálvinisták Temp-lomegyesületének teadélutánja, a Kollégiumban. Olasz kultúrest az Arany Bikában.
- Január 30 napján:** MANSZ-teast az Arany Bika dísztermében. Turis a bál a vítezi székházban.
- Február 1 napján:** Csaba-bál az Arany Bika dísztermében. Debreceni állomás tisztikarának bálja a vasúti vendéglőben.
- Február 2 napján:** Zenekedvelők Körének hangversenye a Bikában.
- Február 3 napján:** Szent László Kör teastje a Bika dísztermében.
- Február 4 napján:** Árpád B. E. táncestélye az Arany Bika dísztermében.
- Február 5 napján:** Festséich-bál az Arany Bika dísztermében.
- Február 6 napján:** Evangélikus Fülér egylet bálja az Arany Bikában.
- Február 7 napján:** MÁV filharmonikus hangverseny a Bikában.
- Február 8 napján:** SzEFHE-bál az Arany Bika dísztermében.
- Február 9 napján:** M. kir. „Bocskay István” 11. hajdúrezred tisztikarának jelmezes estélye az Arany Bika dísztermében.

SPORT

A DEBRECZENI SPORTRSZOLGÁLAT JELENTI:

A Boeskaik csütörtökön is tartott könnyebb edzést s most már rendszeres munka folyik. Készülődés a tavaszi bajnoki rajtra.

Dr. Nagy Zsolt városi fogalmazó, a Futball Bíró Testület főtitkára szombaton, január hó 23. napján, délben fél 12 órakor a miklóscsaj ág, evang. templomban tartja esküvőjét Rex Margit úrnéval, Debrecen úritársadalmának bájos, kedves tagjával. Sokan fognak gratulálni a fiatal párnak.

A tenniszfronton érdekes eligazolás várható. Várady-Brenner Zoltán kerületi bajnok, a Kisvárdai UE jeles játékosa állítólag Szegedre megy s mint az ottani egyetem hallgatója, a szegedi KEAC-ban fog játszani ezidén. A kerületnek és a KUE-nak is nagy veszteség, ha ez bekövetkezik.

Nagy kavargás támadt Bőör József körül, a DKASE-ből a fővárosi elsőosztályú Goldberger FC igazolt le. A Goldberger FC több mérkőzését megővítve a BESZKÁRT s egyik játékosa, Mezei amatőrségét firtatva, Revánsképen most a Goldberger FC a BESZKÁRT-ot jelentette fel s avval vádolja, hogy Bőört a BESZKÁRT-ba csábította. Nagy a zűrzavar a feljelentés körül, sok hűhó semmiért.

Vasárnap reggeltől estig sportesemény lesz Debrecenben. Nagy műkorcsolyázó verseny, főiskolai bajnokság, síverseny, birkozóverseny, úszóverseny. Valahogy nem jól van ez így: egyik vasárnap semmit sem kap a közönség, máskor meg zsúfolt program van, s azt sem tudja a közönség, hogy hova menjen. Nem jobb volna egyezteteni a terminusokat s akkor anyagilag is jobban sikerülne a versenyek. Vagy nincs szükség a közönségre.

Hír szerint Lindenberger Gyula, a DVSC kitűnő népszerű intézője, aki éveken át nagy szorgalommal intézte a Vasutas SC labdarugó ügyeit, lemond tisztségéről. A DVSC körében remélik, hogy sikerül maradásra bírni.

VASÁRNAP LESZ A DEAC ÉS DGASE GYORS- ÉS MŰKORCSOLYÁZÓ BAJNOKI VERSENY.

Vasárnap, január hó 24. napján, délelőtt félkilencórától kezdettel rendezik meg a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club és a Debreceni Gazdasági Akadémia Sport Egylet az 1936-37 évi gyors- és műkorcsolyázó bajnoki versenyét, a városi nagyerdei jégpályán.

Versenyszámok: gyorskorcsolyázás, 500 1500 és 5000 méteres távon, műkorcsolyázás, egyéni, hölgyeknek, műkorcsolyázás, egyéni, férfiaknak és vegyespáros műkorcsolyázás. A verseny igen nagyszabásúnak és népszerűnek mutatkozik. Indulnak Debrecen város legjobb korcsolyázói: Nagymajtényi (S. ibli) Ferenc, többszörös országos vidéki gyorskorcsolyázó bajnok, Nagymajtényi Márton, Magyarország legjobb műkorcsolyázója. Hölgyek között Bartha Sárika, Papp Márta és Preininger Márta a legkiválóbbak, párosversenyben Antal Zsuzsanna—Nagymajtényi Márton, Szabó Évike—Nagymajtényi Ferenc és Lengyel Olga—Dr. Domokos Károly. Még a felsoroltakon kívül számos új s kiváló tehetség fogja felbizonyítani, hogy Debrecenben vannak a legjobb vidéki gyors- és műkorcsolyázók. A verseny kötelező gyakorlati bemutatják és róla felvilágosítást adnak a Nagymajtényi (S. ibli) testvérek (nagyerdei jégpályán).

A közönség a versenyt díjtalanul nézheti. Kérjük a versenyzőket, hogy félkilenc óra előtti pályán legyenek, mert pont félkilenc órakor indulnak a gyorskorcsolyázó verseny.

DVSC—SZEGEDI VSC VIZIPOLÓMÉRKÖZÉS.

A vasárnapi úszóverseny kétségkívül legkiemelkedőbb és legérdekesebb száma a vízpolómérkőzés lesz, amely már azért is nagy érdeklődésre tarthat számot, mert a nyáron a vasutas bajnokságok döntőjében éppen ez a két csapat találkozott, mikor azonban a Szeged 5:1 arányban győzelmeskedett a debreceni fardit csapat felett, akiknek mentőgükkre szolgált, hogy két nap alatt három mérkőzést voltak kénytelenek játszani.

Ennek a mérkőzésnek a revánssá lesz a vasárnapi mérkőzés és éppen ennek a vereségnek a visszaadása az, ami a debreceni csapatot előkészítette a vasárnapi mérkőzésre. Komoly, céltudatos munkát fejtettek ki az ősz óta, a csapat megerősödött, feljavult erősen, úgyhogy most valóban két teljesen egyenlő játékteret képviselő csapat mérkőzik egymással.

A verseny pont 2 órakor kezdődik, beléptidő nincs, a fürdőző vendégek az uszodabelepővel nézhetik díjtalanul a versenyt, míg a fürdőni nem szándékozó közönség belépésre jogosító programot a MÁV műhelyben, Németi Lajosnál, Mohácsi József gondnoknál, valamint a városban a MÁV üzletvezetőség kapusánál kaphat.

A DMTE NÓRÁNT ISTVÁN KEGYELETI BIRKOZÓVERSENYE.

Január hó 24. napján, vasárnap a Munkásotthon dísztermében rendezik meg a DMTE II. Nóránt István emlékversenyt, melyen Kelet-Magyarország legkiválóbb birkozói adnak egymásnak találkozót. A verseny iránt máris hatalmas érdeklődés nyilvánul meg a birkozósportot kedvelő közönség körében, úgyhogy előreláthatólag újra a múlt évi Nóránt-verseny közönségét láthatjuk a Munkásotthon dísztermében. Ugyanis a múlt évi gyönyörű küzdelmekben gazdag Nóránt emlékversenyen olyan nagyszámú közönség vett részt, hogy talpalattnyi hely sem maradt a verseny színhelyén üresen.

A vasárnap másodikán megrendezésre kerülő Nóránt-versenyen a múlt évi győzteseken kívül sok olyan fiatal versenyző indul, akik nemcsak hogy megnéhezítik a múlt évi győzteseknek a munkáját, hanem még el is vehetik a büszke „védőt” címet. A múlt évi győztesek: Fényes L. Szilágyi S., Penyige Gy. Szóke J. Kovács G. és Tiba A., akik közül kevesen fognak vasárnap győzni, miután olyan birkozók indulnak vasárnap, mint pl. a sokszoros magyar bajnok és Norvégia bajnoka, valamint többszörös nemzeti válogatott: Tarányi, Asztalos L. ker. bajnok, a szolnoki Szendrői, aki a tavalyi védő Penyigének legvesélyesebb ellenfele, a nyíregyházi Adami orsz. ifjúsági bajnok, a karcagi Palotás többszörös bajnok stb., akik közül Tarányinak a győzelmé máris biztosra vehető. Ezeknek a birkozóknak a részvétele garancia arra, hogy mint a múltban, úgy most vasárnap is a legnagyobb sport- és közönségsiker fog eredményezni a DMTE birkozóversenyét.

SPORTFELHÍVÁS.

Felkérem a DMTE összes játékosait, hogy ma este pontosan félnyolc órakor szakosztályi ülésre megjelenjen szíveskedjenek. — Intéző.

**Olcsón, szépen
FEST ÉS
TISZTÍT
WEISZ
Arany J. u. 20.
Férfi öltöny vegy-
tisztítás és vasalás 3P-től**

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Ezerötszáz mázsa búza eszerelt ma gazdát a készáru piacon.

A készáru piacon a búza forgalma megesapant, a tengeriben is valamivel gyengébb volt az üzlet.

Búza tiszavidéki 77 kg 21.30—21.65, 78 kg 21.60—21.90, 79 kg 21.90—22.10, 80 kg 22.00—22.25. — Felsőtiszaí 77 kg 21.25—22.45, 78 kg 21.50—21.75, 79 kg 21.80—22.05, 80 kg 21.95—20, rozs pesvidéki 18.40—18.50, más szár mazású 18.55—18.65, takarmányárpa elsőrendű 15.50—16.00, középmínőségű 15.00—15.25, sörárpa kiváló 20.00—22.00, prima 18.00—19.50, sörárpa 16.50—17.50, zab elsőrendű 19.20—19.35, középmínőségű 19.10—19.20 tengeri tiszántúli 13.15—13.25, egyéb állomásheli 13.05—13.15, örlemények: korpa 11.00—11.25, nyolcas liszt 14.25—14.50 pengő mázánként.

HIRDETMÉNY.

Értesítem az érdekelteket földhöz jutoltakat, hogy az Országos Földbirtokrendező Biróság a m. kir. Pénzügyigazgatóság előterjesztése folytán folyamatba tett eljárás során hozott 1936. december hó 22-én kelt ítéleteiben a Debrecen sz. kir. város Macesi folyó kaszálló elnevezésű ingatlanából megváltott mintegy száz kat. hold területet a város Teglavetői ingatlanából megváltott mintegy 118 kat. hold 754 négyzetööl területet, a Schreiber Lajosné sz. Harstein Jenőtől megváltott mintegy 30 kat. hold, továbbá Steinfeld Istvántól megváltott mintegy 54 kat. hold 300 négyzetööl területű, a tSteinfeld Istvántól megváltott mintegy 24 kat. hold 400 négyzetööl területű, a Reviczky Tibor és József és Melána férjezett báró Schwaben Durneic Gyulánétól megváltott mintegy 14 kat. hold 1494 négyzetööl területű, a Horváth Gábertől megváltott mintegy 20 kat. hold területű, a Weinberger Lajosné sz. Harstein Rózától megváltott mintegy 24 kat. hold 598 négyzetööl területű, a Mike Jánostól megváltott mintegy 22 ka. hold 545 négyzetööl területű mezőgazdasági ingatlanok 1200 pengőnél magasabb megváltási árárt a 11070—1934. M. E. rendelet 9. paragrafusa 2. bekezdése értelmében kat holdanként 1200 pengőre mérsékelte.

Az ítéletek jogerősek s így ellenük jogorvoslattal élni nem lehet.

Debrecen, 1937. január 18.

Polgármester.

Kivonatos versenytárgyalási hirdetés. Az 1937. évi közúti költségelőirányzat kormányhatósági jóváhagyásával feltételezettel versenytárgyalási hirdetek. A) a 327. sz. P. Ladány—B. Ujvárosi th. út 2.000 fm. szakaszán kírás szerint vizes makadám köpánya, I. alternativa szerint cementtel kötött makadámurkolat építésére. — B) a 37. sz. P. Ladány—Beregszász (H. Sámsoni) állami közút átkelési szakaszán 1297. fm. hosszú kírás szerint betonlappal cementhabarcsba rakott II. osztályú kisköburkolat építésére, II. alternativa szerint beton alappal durva aszfalt beton burkolat építésére, III. alternativa szerint cement makadám burkolat építésére. — C) a 331. sz. Miskolc—Debrecen (H. bősörményi) állami közút átkelési szakaszán 418. fm. hosszú kírás szerint beton alappal cementhabarcsba rakott II. osztályú kisköburkolat építésére, II. alternativa szerint betonlappal durva aszfalt betonburkolat építésére, III. alternativa szerint cementmakadám burkolat építésére. — D) a Debrecen sz. kir. város th. utainak fenntartási anyagszükségletének szállítására. — Az alábbi ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve, pecsétlettel lezárva, Debrecen sz. kir. város polgármesteri iktá ójába 1937. évi február hó 22-én d. e. 10 óráig személyesen, vagy posta útján kell benyújtani. Ugyanezen a napon d. e. 11 órakor a városkaza tanácsstermben fognak az ajánlatok felbontatni. — A jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetményt és az ajánlati, valamint az ajánlati költségvetési ürlapot ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Csapó u. 33—35. II. em. 12. sz. szobájában) kaphják meg, 2 pengő előzetes befizetése ellenében. A tervek ugyancsak ott megtekinthetők. — Bánatpénzül az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyújtásának időpontjáig készpénzben, vagy egyéb olyan értékben letenni, amelyek elfogadhatók bánatpénzül, Debrecen, 1937. január hó 20.

Polgármester.

HIRDETMÉNY. — 2302/1937. ai. Debrecen sz. kir. város adóhivatala. A városi adóhivatal által hatósági őrzésbe vett és a Dégenfeld tér 5. sz. alatt lévő ingóságok, úgymint: Zebeis készűék, üzemképes FIAT gyarmányú autó, kétesőví vadászfegyver, autórónas, üres zsákok, sertesező válók, férf és női ruhaneműek, téhőneműek s cipők s egyéb ingóságok 1937 évi január hó 22. napján, délelőt 8 óra 40 perctől folytatódólagosan nyilvános árverésen a leglőbbet ígérőnek készpénz ellenében eladtnak.

APROHIRDETESEK

NYOMTATVÁNYOK

alábbi szövegekben a kiadóhivatalt pénztáránál, darabonként 10 fillért kaphatók: **Raklárhelyiség kiadó.** **Üzlethelyiség kiadó.** **Pince kiadó.** **.....hold föld eladó.** **Ez a ház eladó.** **Bútorozott szoba 1. sz.** **Bútorozott szoba 2. sz.** **Kiadó lakás 1 2 3 4 6 szobás**

Levelezés

Ha eladó könyve van, forduljon bizalommal Springer József könyv, papír, s fő ocikkek szaküzletéhez, hol jó pénztér értékesítheti.

Most vásároljon olcsó leltári áron.
HAVAS
Hártsnyaház
Bádógos-u. 1.

„Adámesutka” jellegre levél van. Kérem átvenni. 101

Nyomozó iroda

Magánnyomozó Szabó István nyug. de. taktív irodája, Werbőczy uca 14. szám.

Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, vidéken is. 816 1. 31.

Magánnyomozó Gálócsy, Varga uca 25 rendőrségi és évtizedes magánnyomozóval megfigyel, informál és nyomoz bárhol. 1483 2. 2.

Alkalmazást nyer férfi

Ügynököt, akinek tisztviselő, s vasutasok körében ismeretése van, részlet eladásban jártnak, felvesszek, Reich, Jókai u. 6. szám. 1737

Fáj a gyomra?

Biztosan segít
1 üveg

Sósorszesz

28 fillér

a Fischer Boltban

Teleki 73.

**Alkalmazást
nyer nő**

Keresek

azonnali belépésre egy
hölgyfodrászkisasszonyt
Major Pál fodrász, Vá-
sárosnamény. 1690

Mindenesleányt

fő bizonyítvánnyal fel-
veszek, Bákosi Jenő u.
5. szám, II. balra. 1727

Bejáró

főzömindenest könyv-
vel elcséjére felveszek.
Rákóczi uca 4. szám,
emelet, balra. 1733

Üzleti szolga

aki már hasonló minő-
ségben alkalmazásban
volt, jó bizonyítvány-
nyal felvétetik, csakis
helybeli, Neumann Mik-
sa, püspöki palota.
1736

Kézileány

bejáró, azonnali fel-
vétetik, „Revizió” ét-
kezde, Sas uca 2.
1741

Rendes

komoly asszonyt takari-
tónőnek, egész napra
felveszek, Péterfia 17.
1710

Ajánlat

**„Unió”-ra is
szövetet
posztót,
legolcsóbban:
Gabányi-től**
vehet
Piac u. 1.

Világszabadalom

Likalit faszénkoeká-
val zártablakok mel-
lett vasalhat. Kap-
ható Grünfeldnél —
Hatvan 21., Kauf-
mannal. Csapó 29. —
fűszer, festéküzletek-
ben. 576 I. 25

Sportemberek

fodrásza Czeglédi mes-
ter (ker, marahom haj-
nok), Kossuth és Bur-
gardia uca sarok,
1649 I. 27

Tégla,

fő minőségben, olesó ár-
ban kapható Sebesyén
Lajos téglagyárában. —
Iroda: Fűrdő uca 2. —
Telefon: 26—10.
1572 vv.

Estélyekre

hódító illatú világmár-
kás illatszerek és arc-
szépfűtők, csodaszép és
olesó alkalmi ajándé-
kok, Földesnél, Bika
palota, (Vigmozinál).
748 I. 29

Vásznak,

siffonok, nanszúk —
legalesőbban Gutt-
mannal, Csók u. 4.,
jobbra udvarban.
1474 I. 17

Varrógép küleszűrés,
varrógépeket, keréknő-
roka, veszek, eserdelek
eladók, varrógép részek
kaphatók. — Javítások
jótállással. Eisenber-
ger, Csapó uca 101.
1645 I. 49

Dióbél

naponta frissen törve,
I. rendű kilója 2.20 P.
II. rendű kilója 2.00 P.
Szilva lekvár kg 0.58 P.
Mazsola kilója 1.36 P.
Viszonteladónak ár-
engedmény.

DIÓTÖRŐDE.

Honyvéd uca 9. szám.

Paplant

készíték és javítok.
Áthuzást vállalok. —
Kétszemélyes papla-
nok már 5 pengőtől
kaphatók. — Levél-
hívásra házhoz me-
gyek. — Szilágyiné
paplanvarrodája —
Honyvéd uca 9.
1002, 2. 17

Szönyegfogó — 0.8
pulóverhez — 10. ágy-
előszőnyeg 2.50 fillértől
CB és DMG árak olesón,
Szilágyinál, kis-
templom mellett.
1726 I. 2.

**Elelmiszer
ital**

Ceglédi

Bortermelők Szövetke-
zete, termelői borkimé-
rése megnyitott. Külön
tisztánkezelt fajboros,
Csapó uca 31., ipar-
iskola mellett.
1423 I. 4.

Méliusz tér 7.
szám alatt, szentanna-
pusztai, külön zamatos
fajboraim literenként
44 fillértől kaphatók.
486 I. 23

Fajalma,
válogatott, Batuj Arany
parmen, Heccegasszony
Batthyány uca 17. sz.
telemelet I.
1619 I. 17.

Kereslet

Női kerékpárt,
vagy zálogcéduláját ve-
szek. Ajánlatokat le-
írással, árral a kiadóba
„Női kerékpár” jelgő-
re kérek. 1092

PéNZ

Pénzt,
háza, földre folyósít-
tatok. Kényszer hadi-
köleséül, részvények el-
veszek. Mandel, Pé-
terfia uca 1.
1643 I. 31.

Lakását májusra

legjobban, leggyorsabban
a legkisebb költséggel
úgy adhatja ki,

ha meghirdeti a

DEBRECZEN

apróhirdetési rovatában.

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom kozt., Hungária
penzióban, szobák na-
pokra és hónapszámra,
Ferenc József út 59.
Telefon: 23—39.
1000 I. 2.

Két egyetemi
hallgató ellátást kap
Nyil uca 14. 1728

Bútor

Kombinált
szobák, hálószobák, re-
kamiekk, amerikai ír-
asztalok, írószekrények
konyhabútorok, hár-
masszekrények, varró-
gépek, írógépek, bőrgar-
niturák Wertheimszek-
rények, szelönök, szé-
kek, asztalok eladók,
Bütiormagazin, — Sze-
chenyi uca 6. szám.
1653 I. 19.

Eredeti
Schlipendile úriszoba,
különböző antik búto-
rok eladók Miklós uca
1. szám, I. emelet, Er-
deklődni 9—12 és 3—5
óraig. 1683

Hálószoba,

ebédlőbútor szelön, gar-
niturák — konyhaszek-
rények, íróasztalok s
pánccikassza, varrógép
kabátok, öltönyök, em-
balom, szekrények, tük-
rök eladók. Csapó uca
16. szám, az udvarban.
Barna. 1103 I. 11

**Tüzelő
anyagok**

Katonalisztek,
altisztek, katonai hiva-
talok, „Unió” tagok el-
sőrendű tüzfűt, szemet,
kókszt, brikket, teh
beszeresre is havi téz
lelfelezésre, keszonzu-
aren kapnak. 100 kiló
már házhoz szállítva
„Margit” tűzifa és szo-
kereskedelmi vállalat-
nál, a Margitfűrdő
mellett, Telefon: 10-24
453 I. 15

Prima
borsodj szén 2.40 pen-
gő, száraz tűzifa vágva
3.80 pengő, házhoz
szállítva, Grünfeldnél,
Hatvan uca 21. szám,
Telefon: 29—82.
577 I. 31

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg 1.22—1.35	Kappon és esirke
Liba s. drb 6.50—7.25	kilója 1.16—1.22
Liba k. kg 1.30—1.45	Jérec párja 3.80—4.60
Kaesa s. drb 3.50—4.50	Csirke párja 1.60—3.70
Kaesa k. kg 1.20—1.30	Tojás drb 0.07—0.08
Tyúk párja 4.50—6.00	

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója 0.55—0.90	Citrom drb 0.06—0.10
Apró alma 0.30—0.50	Naranas és mandarin
Szilva lekvár 0.90—1.09	darabja 0.08—0.14
Dió kilója 0.65—0.75	kilója 0.55—0.80

KONYHAKERTI VETEMÉNEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	Kalarábé drb .02—0.03
0.08—0.10	Petrezselyem, sár- répa esom. 0.03—0.05
Fokhagyma 0.75—0.90	Bab, száraz kg 26—28
Burgonya 0.8—1.0	Borsó sz. kg 0.40—0.46
Burgonya vegyes A—6	Zeller drb 0.01—0.03
Féjes óposzta 0.03—8	Spenót és sóska esom.
Kelkáposzta 0.02—0.05	0.06—0.10
Savanyúkáposzta	Gomba kilója .80—1.10
kilója 0.16—0.18	Retek drb 0.02—0.04
Karfiel drb 0.15—0.35	

KENYÉR ÁRAK:

Féber kenyér kg 0.40	Rozs kenyér kg 0.28
Félbarna kilója 0.26	Péksütemény drb 0.05
Barna kenyér kg 0.32	

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 0.75 39 —	Búzaliszt 7. es 24.50
Búzaliszt 2.68 38.50	Rozsliszt 0.48 34.50
Búzaliszt 4. es 37. —	Rozsliszt 0.48 33.50
Búzaliszt 5.68 35 —	Rozsliszt 1. es 31.50
Búzaliszt 6. es 33. —	

**Aladó üzlet
vendéglő**

Jó meuetelű
fodrászüzlet, elutazás
miatt eladó. Cim a ki-
adóban. 1731

**Kiadó lakás
háromszobás**

Háromszobás
uccai, emeleti szép
konyhás lakás, 38 pen-
gőért kiadó. Hadházi u
27. szám. 1694

Lakást keres

Keresek
kéi szoba, konyhás, s
esetleg fürdőszobás la-
kást, klinikához közel.
február elsejére. Cime-
ket a kiadóhivatalba
„Postás” jelgőre kérek.
1. cv.

**Butorozott
szoba**

Kiadó
különbejárattú, bú or-
zolt szoba, esetleg két
személynek Csapó uca
19. szám. 1729

Különálló
csinosan butorozott szo-
ba, kis előszobával ki-
adó, elsejére. Meszina
uca 7. szám. 1732

Lépcsőházi
elegáns butorozott szo-
ba, fürdőhasználatnál
február elsejére kiadó,
Péterfia uca 42. (A)

Csinosan
berendezett butorozott
szoba, fürdőszoba hasz-
nálatnál kiadó. Jókai u.
6. szám. 1737

Vegyes

Bérelnek
egész házat, nagy ud-
varral, három, nagy
négyeszetes lakással, s
esetleg azonnalra. Te-
lefon: 12—48. 1738

**Ingóság
eladás**

Háromszekrény
konyhaszekrény, háló-
ebédlőszekrények, tel-
háló, próbatükör, sod-
ronyok, ruhaszekrény
esőgarmitura eladó. Si-
monffy uca 7. bútor-
üzlet. 433 I. 17.

Könyvszekrények
íróasztalok, úriszoba
berendezések, külön-
böző antik és modern
bútorok, előszoba írója
konyhaberendezések, s
szőnyegek, garniturák,
magános bútorok, hen-
eserek, rekamiékk, zené-
lő antikórák, szobnél
szébb dísz árgyak, fest-
mények stb. igen olesón
kerülnek eladásra
az Ingóságközvetítőben
Ha elköllezzik, bútorait
szőnyeget, dísztárgyait
eladni akarja kész-
pénzért, legmagasabb
áron értékesíti heti —
Ingóságközvetítőben —
1218 vv.

Egy kiló szép
MAZSOLA

1.30

a Délgyümölcsesarnok
ban, Piac uca 7. szám.

Jogi döntvénytár
és törvénytár, teljesen
új állapotban, részletei
is, olesón eladó. Ra-
kovszki uca 42, III. 8.,
délután 3—5 óráig.
1633

Uj

Singer varrógép eladó.
Hatvan uca 6. pedicúr
szalon. 1725

Női sifelszerelés

kosztümmel, cipővel,
25 pengőért eladó. —
Kone üzlet, Szent Anna
uca 2. szám. 1735

Világos háló,

asztaltűzhely, Arnheim
pénzszekrény, modern
konyhaszekrény, szelön
perzsaszőnyeg, ebédlő
szekrény eladók. Dé-
genfeld tér 6., udvar-
ban. 1739

Eladó házhely

Olesó házhelyek
eladók a Luther és
Kuruc utcák sarkán
Fejv agostást ad dr
csányi Farkas Attila
ügyvéd, Werbőczy u.
12. sz., I. emelet,
1251 vv

Eladó föld

ELADÓ
Hajdusoboszlón a „De-
li tilalmas” dűllőben 26
hold szántóföld, Továb-
ba a gyógyfürdő közle-
tében, a „Bánom” szőlő-
kertben 944 négy-
szögletű szántóföld, gyümölcs-
fákkal s épülettel
Ugyanek a fürdő köz-
zéleben a Bözörményi
út mellett 634 négy-
szögletű szántóföld, Erdeklődni
lehet: Czeglédi Lajos
Hajdusoboszló, Bákó-
czi uca 74. sz. alatt.
1269

Eladó állatok

Díjat
nyert apától, anyától
származó komondor-
kölykök 30 Párt eladók
dr Papp Bili, Berek,
Zemplén megye. 1002

Eladó
két darab 150 kilós zsir-
sertés, két komondor
kutya, Jókai uca 40.
1750

Egy
selyem pinési kölyök
kutya olesón eladó. —
Piac uca 58. I. jobbra,
harmadik lépcső. 1734

Eladó
egy 110 kilós prima
malac, Jókai uca 17.
1721

Felelősszerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Fizetési Könyv- és
Lapkiadó Rt. Liadás.